

Title:

Dvorniković, Vladimir

Person type:

Osoba

History:

Vladimir Dvorniković (Severin na Kupi, 28.07.1888. - Beograd, 30.09.1956.), filozof.

Gimnaziju pohađao u Zemunu i Sarajevu (1898. - 1906.). Filozofiju studirao u Beču (od 1906.), gdje je i doktorirao (1911.) kod F. Jodla tezom "Von der Notwendigkeit der psychologischen Begründung Erkenntnistheorie". Od 1910. nastavnik Velike realke u Sarajevu, od 1917. gimnazije u Bihaću, a od 1918. Kraljevske muške učiteljske škole u Zagrebu. Od 1925. do 1926. u istom je gradu radio kao redoviti profesor na Filozofskom fakultetu.

Održao je više od 400 predavanja u zemlji i inozemstvu (Beč, Prag, Zürich). Godine 1933. u Beogradu postavljen za inspektora, a zatim i za pomoćnika ministra prosvjete. Od 1945. do 1950. radio u Savjetu za građevinarstvo i građevinsku industriju, a od 1953. kao stalni honorarni nastavnik Brodarske srednje tehničke škole.

Place:

Zemun

Sarajevo

Beč (Austrija)

Bihać

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1888-1956 g.

Functions:

Objavljivao je rasprave, studije, eseje, članke i prikaze u periodikama "Omladina" (1909., 1918.), "Nastavni vjesnik" (1910. - 1911., 1919. - 1920.), "Hrvatska njiva" (1917. - 1926.), "Nova Evropa" (1920. - 1922.), "Europäische Revue" (1926.), "Letopis Matice srpske" (1927., 1938. - 1940.) "Republika" (1956.) i dr.

Najznačajnija djela su mu "Karakterologija Jugoslovena" (1939.) i "Savremena filozofija" I i II (1919., 1920.). Od 1930. bavio se i slikarstvom.

Title:

Ćurčin, Milan

Person type:

Osoba

History:

Milan Ćurčin (Pančevo, 14.11.1880. - Zagreb, 20.01.1960.), književnik, kritičar, pjesnik i publicist. Gimnaziju završio u Novom Sadu (1900.), germanistiku i slavistiku studirao na bečkom Sveučilištu gdje je 1905. obranio disertaciju. Nakon toga nastanio se u Beogradu gdje je tiskao svoje zbirke pjesama i književnopovijesne knjige. Kao docent na Filozofskom fakultetu predavao je njemačku književnost i proučavao južnoslavensko-njemačke književne odnose (1907. - 1914.).

Prvi svjetski rat proveo u srpskom izaslanstvu u Londonu. Nakon rata nastanio se u Zagrebu i pokrenuo časopis "Nova Evropa" (1920. - 1941.) u kojem su surađivali pisci različitih ideologija. Tijekom 1930-ih sve je očitije napuštao centralističko-unitarističke koncepcije pa je zajedno s grupom hrvatskih intelektualaca (A. Bazala, M. Dežman, I. Meštrović, I. Politeo, I. Trtaglia i dr.) predložio Nacrt ustava kojim je Jugoslaviju trebalo organizirati kao složenu državnu zajednicu. Drugi svjetski rat proveo u Splitu. Od 1947. ponovno je živio u Zagrebu i radio kao član redakcije "Pomorske enciklopedije" Leksikografskog zavoda.

Place:

Novi Sad (Vojvodina)

Beč (Austrija)

Beograd

London

Split

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1880-1960 g.

Functions:

Književnik.

VIAF person:

24205995

Title:

Nadvornik, Branislav

Person type:

Osoba

History:

Branislav Nadvornik (Zagreb, 08.02.1916. - Zagreb, 02.08.1998.), pravnik. Osnovnu školu završio u Pragu. Gimnaziju pohađao u Pragu, Srijemskim Karlovcima, Novom Sadu i Sarajevu (do 1930.). Studirao na Inženjerijskom odjelu Vojne akademije u Beogradu (1930. - 1935.), gdje je diplomirao i bio promaknut za inženjerijskog časnika. Diplomirao na Pravnom fakultetu (1944.), apsolvirao Filozofski fakultet, te doktorirao na Pravnom fakultetu 1964. godine (sve u Zagrebu).

Za vrijeme Drugog svjetskog rata u sastavu vojske Kraljevine Jugoslavije, a zatim u hrvatskom domobranstvu kao nastavnik u Domobranskoj zastavničkoj školi i službenik Ministarstva oružanih snaga (do svibnja 1945.). Nakon rata radio u administraciji grada Zagreba (1945. - 1949.), zatim kao srednjoškolski profesor u Daruvaru, Čakovcu i Zagrebu (1940. - 1966.), savjetnik u Zavodu za zaštitu na radu u Zagrebu (1966. - 1971.), profesor Više škole (danas fakulteta) cestovnog prometa u Zagrebu, te profesor Pravnog fakulteta u Osijeku (1971. - 1981.).

Suradnik Školske knjige, predavao na Radničkom sveučilištu, Filozofskom i Medicinskom fakultetu te Višoj građevinskoj školi. Značajniji radovi: "Osnove ustavnog, privrednog i radnog prava" (1954.), "Djeca i saobraćaj" (s A. Kolarevićem, 1960.), "Pravo zaštite na radu" (1972.), "Unificiranje zaštite na radu na razini Europske zajednice" (1992.), "Mirovinsko osiguranje jučer, danas i sutra" (1995.) i dr.

Place:

Prag

Sremski Karlovci

Beograd

Čakovec (ČAKOVEC)

Osijek (OSIJEK)

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1916-1998 g.

Functions:

Pravnik.

VIAF person:

305483237

Title:

Kallay, Benjamin

Person type:

Osoba

History:

Benjamin Kallay (Budimpešta, 22.12.1839. - Beč, 13.07.1903.), austrougarski političar, diplomat i povjesničar.

Na Sveučilištu u Budimpešti studirao pravo i ekonomiju. Kao dobar poznavatelj jezika i prilika u Srbiji, god. 1868. imenovan za generalnog konzula u Beogradu te je na tom položaju ostao do 1875. godine. Za vrijeme istočne krize najistaknutiji predstavnik Andrásyjeve istočne politike u Mađarskoj. God. 1882. imenovan za zajedničkog austrougarskog ministra financija, u svojstvu kojeg je vršio i upravu nad područjem Bosne i Hercegovine. Na spomenutom je položaju organizirao složen činovnički aparat u kojemu je odvojio civilnu od vojne uprave, zauzimao se za izgradnju željeznice i ulazak austrougarskog kapitala te je pridonio gospodarskoj i kulturnoj modernizaciji BiH.

Godine 1880. izabran u Mađarsku akademiju znanosti.

Place:

Budimpešta

Beograd

Beč (Austrija)

Sarajevo

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1839-1903 g.

Functions:

Radio je na razvijanju posebnosti BiH, promičući bošnjaštvo kao nacionalnu pripadnost. Usporedo s političkom, bavio se znanstvenom i publicističkom djelatnošću. Napisao djelo "Istorija Srba" (1877.). Njegov je nedovršeni tekst o prvom srpskom ustanku objavio L. Thallóczy na mađarskom i njemačkom jeziku pod nazivom "Historija srpskog ustanka 1807 - 1810", nešto kasnije napisao je studije "Rusija na istoku" i "Ugarska na granici istoka i zapada". God 1900. izdao anonimni spis na njemačkom "Položaj muhamedanaca u Bosni".

VIAF person:

42638451

Title:

Mandić, Ante

Person type:

Osoba

History:

Ante Mandić (Trst, 02.06.1881. - Lovran, 15.11.1959.), hrvatski pravnik i političar. Pravo studirao u Beču i Grazu, gdje je i doktorirao. Kao pripravnik radio u Trstu, a zatim kao odvjetnik u Voloskom i Opatiji (od 1908.). Prvi svjetski rat zatekao ga je u Kijevu, pa je 1915. postao predstavnik Jugoslavenskog odbora za Rusiju sa sjedištem u Petrogradu. Od 1917. kao tajnik Odbora vodio kancelariju u Londonu. Dvije godine kasnije vraća se u Kraljevinu SHS i djeluje kao predsjednik Jugoslavensko-čehoslovačke lige. Razočaran razvojem prilika u državi, 1921. se demonstrativno vraća u Opatiju pod talijanskom okupaciju, te radi kao jedan od rijetkih hrvatskih odvjetnika u Istri. God. 1937. napušta područje pod talijanskom okupacijom i seli u Beograd. Poslije travanjskog sukoba 1941. vraća se u Opatiju, surađuje s Oslobođilačkim pokretom, a preko Vatikana održava i veze s vladom u emigraciji. Poslije kapitulacije Italije 1943. postaje predsjednik NOO Opatije, a zatim i vijećnik ZAVNOH-a, te sudjeluje na 2. zasjedanju u Plaškom. Bio je delegat na 2. zasjedanju AVNOJ-a u Jajcu i član njegova Predsjedništva. Objavio je knjigu "Fragmenti za historiju ujedinjenja" (1956.).

Place:

Trst

Beč (Austrija)

Graz

Beograd

Opatija

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1881-1959 g.

Functions:

Pravnik i političar.

VIAF person:

89259596

Title:

Štampar, Andrija

Person type:

Osoba

History:

Andrija Štampar (Brodski Drenovac, 01.09.1888. - Zagreb, 26.06.1958.), hrvatski liječnik, specijalist higijene i socijalne medicine. Pohađao gimnaziju u Vinkovcima, medicinu studirao u Beču gdje je 1911. promoviran. Od 1913. općinski liječnik u Novoj Gradiški. God. 1919. postavljen za načelnika higijenske službe Ministarstva narodnog zdravlja u Beogradu. Njegov je rad na čelu higijenske službe do 1923. uglavnom imao teorijsko-organizacijski karakter, dok je u razdoblju do 1930. bio posvećen sustavnoj izgradnji zdravstvenih ustanova. God. 1931. prijevremeno umirovljen. Izabran za redovnog profesora higijene i socijalne medicine na Medicinskom fakultetu u Zagrebu (na kojemu je socijalnu medicinu predavao od 1922.), ali taj izbor nije bio potvrđen pa je Štampar otišao u inozemstvo. Kao gost-profesor (i ekspert Higijenske organizacije Društva naroda), od 1931. do 1933. držao predavanja iz higijene i socijalne medicine na medicinskim fakultetima i higijenskim zavodima u Nizozemskoj, Njemačkoj, Poljskoj, Čehoslovačkoj, Mađarskoj, Grčkoj, Turskoj i Španjolskoj. Od 1933. do 1936. godine boravio u Kini, gdje je kao ekspert Higijenske organizacije Društva naroda, pomagao kineskoj vladi u reorganiziranju javne zdravstvene službe. God. 1938. za boravka u SAD-u, održao niz predavanja na Harvardu, Yaleu, Cornellu, Columbiju, Kaliforniji i drugim sveučilištima. Sljedeće se godine, nakon potvrde njegova izbora za profesora Medicinskog fakulteta u Zagrebu, vratio u Hrvatsku. Od 1941. do kraja rata bio je u zatvoru i internaciji u Grazu. Po završetku rata ponovno radio kao profesor higijene i socijalne medicine, te direktor Škole narodnog zdravlja u Zagrebu (koja je na njegovu inicijativu i uz financijsku i tehničku pomoć Higijenske organizacije Društva naroda i Rockefellerove fundacije bila osnovana 1927.). Kao višegodišnji dekan Medicinskog fakulteta u Zagrebu (1952. - 1957.), proveo je uspješnu reformu nastave (proširenje nastavnog plana, povećanje praktičnog dijela nastave i dr.), a njegovim je zaslugama osnovana Viša škola za medicinske sestre u Zagrebu i Medicinski fakultet u Rijeci. Rektor sveučilišta u Zagrebu (1945. - 1946.), te redoviti član i predsjednik JAZU (1947. - 1958.), u sklopu koje je osnovao Institut za higijenu rada. God 1946. Štampar je izabran za predsjednika Interimne komisije koja je vršila dužnosti Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) do ratifikacije njezina ustava, u izradi kojeg je i sam sudjelovao. Predsjedavao Prvoj svjetskoj zdravstvenoj skupštini održanoj u Ženevi 1848. godine, a bio je i prvi potpredsjednik ekonomskog i socijalnog vijeća OUN-a. God. 1955. dodijeljena mu je nagrada Leóna Bernarda, najveće međunarodno priznanje za zasluge na polju socijalne medicine. Napisao niz radova iz područja higijene i socijalne medicine.

Place:

Beč (Austrija)

Nova Gradiška (NOVA GRADIŠKA)

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1888-1958 g.

Functions:

Liječnik.

VIAF person:

72430249

Title:

Vuisić, Pavle

Person type:

Osoba

History:

Pavle Vuisić (pravo prezime Vujisić, 10.07.1926. - 01.10.1988.), srpski glumac. Debitirao 1950. godine. Dobitnik većeg broja glumačkih priznanja. Glumio je u približno 130 filmova (i u mnogim hrvatskima) raznih žanrova, s lakoćom se uklapao u različite redateljske poetike te pokazivao i nadarenost za komiku. Osobitu je popularnost stekao televizijskim serijama (Kamiondžije, Otpisani, Povratak otpisanih). Zlatne arene u Puli osvojio je 1958. za Tri koraka u prazno Vojislava Nanovića i 1977. za Hajku Ž. Pavlovića, Beštije Živojina Nikolića i Povratak otpisanih (1976.) Aleksandra Đorđevića.

Ostali važniji filmovi: Prometej s otoka Viševice (1965.), Ponedjeljak ili utorak (1966.), Događaj (1969.) i Posljednji podvig diverzanta Oblaka (1978.), svi V. Mimice, Neprijatelj (1965.), Buđenje pacova (1967.) i Zaseda (1969.), svi Ž. Pavlovića, Kad čuješ zvona (1969.) A. Vrdoljaka, Razmeđa (1973.) K. Golika, Čuvar plaže u zimskom periodu (1976.), Pas koji je voleo vozove (1977.) i Poseban tretman (1980.) G. Paskaljevića, Salaš u malom ritu (1976.) B. Bauera, Ko to tamo peva (1980.) i Maratonci trče počasni krug (1982.) S. Šijana, Sjećaš li se Dolly Bell (1981.) i Otac na službenom putu (1985.) E. Kusturice. Glumačka nagrada za životno djelo, koja se dodjeljuje na Filmskim susretima u Nišu nosi njegovo ime od 1994. godine. Prije početka glume, Pavle Vuisić bavio se novinarstvom u Radio Beogradu i studirao je pravo.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1926-1988 g.

Functions:

Glumac

Title:

Bulajić, Duško

Person type:

Osoba

History:

Duško Bulajić (06.03.1932. - 03.06.1995.), srpski glumac. Bulajić je neke od svojih prvih uloga odigrao u filmovima Ljubav i moda (1960.), Orlovi rano lete (1966.), Konjuh planinom (1966.), Operacija Beograd (1968.) i Špijunka bez imena (1969.).

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1932-1995 g.

Functions:

Glumac

Title:

Milenković, Branko

Person type:

Osoba

History:

Branko Milenković (20.04.1931. - 21.08.2005.), srpski filmski i kazališni glumac. Diplomirao je glumu na novosadskoj Akademiji. Bio je stalni član Jugoslovenskog dramskog pozorišta. Jedna od njegovih najpoznatijih filmskih uloga je u filmu Skupljači perja, koji je i nagrađivan na Cannes Film Festivalu.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1931-2005 g.

Functions:

Glumac.

Title:

Krstulović, Zdravka

Person type:

Osoba

History:

Zdravka Krstulović (30.09.1940. - 05.12.2003.), hrvatska glumica. Studirala glumu na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu i na Akademiji za pozorišnu umetnost u Beogradu, gdje je diplomirala 1965. godine. Najveći dio radnoga vijeka (1965-72., te od 1978.) provela je u splitskome HNK-u, a nakratko je nastupala u Teatru &TD i Teatru u gostima. Odigrala je cijeli dijapazon uloga iz klasičnog i suvremenog repertoara, domaćega i stranoga. Glumila je i na televiziji, a osobito se proslavila ulogama Anđe Vlajine u Malom i Violetu u Velome mistu M. Smoje.

Place:

Split

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1940-2003 g.

Functions:

Glumica

Title:

Džuvalekovski, Ilija

Person type:

Osoba

History:

Ilija Džuvalekovski (20.12.1915. - 18.10.2004.), makedonski glumac. Studirao na Muzičkoj akademiji u Beogradu, a kao glumac počeo nastupati 1944. u Kazalištu narodnog oslobođenja koje je na Visu vodio Vjekoslav Afrić. Nakon 1945. bio je glumac skopskoga Makedonskog narodnog kazališta, 1964. došao je u Zagreb, gdje je do povratka u Makedoniju (1972.) nastupao u HNK-u, kazalištu Komedijska, Teatru &TD. Kao afirmirani glumac bavio se i pedagoškim radom pa je 1967. vodio katedru glume na makedonskom jeziku na Akademiji za kazalište, film i televiziju. Kao filmski glumac ostvario je oko 60 uloga, pretežno s ratnom i suvremenom društvenom tematikom. Važnije uloge u ovim filmovima hrvatskih redatelja: Kota 905 (M. Relja, 1960.), Uzavreli grad (V. Bulajić, 1961.), Licem u lice (B. Bauer, 1963.), Svanuće (N. Tanhofer, 1964.), Protest (F. Hadžić, 1967.) te u televizijskoj seriji Kuda idu divlje svinje (I. Hetrich, 1971.).

Place:

Skoplje (Makedonija)

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Makedonski

Writings:

Latinica

Time of action:

1915-2004 g.

Functions:

Glumac.

VIAF person:

169113133

Title:

Gervais, Drago

Person type:

Osoba

History:

Drago Gervais (18.04.1904. - 01.07.1957.), hrvatski književnik. Studij prava završio u Zagrebu 1928. godine. Radio kao pripravnik u Crikvenici, Bakru i Bjelovaru te kao službenik u Beogradu i Rijeci. Od 1949. bio je direktor Drame, a od 1954. do smrti intendant Narodnoga kazališta Ivana Zajca u Rijeci. Pozornost književne kritike privukao je već prvom zbirkom Čakavski stihovi (1929.) i postao jedan od najistaknutijih hrvatskih dijalektalnih autora. Čakavštinom je napisao i rodoljubnu poemu Istarski kanat (1951.) i pučki igrokaz Duhi (1953.). Izvedene su mu komedije s temama iz suvremenoga života (Reakcionari, 1949.; Brod je otplovio, 1950.; Radi se o stanu, 1951.) i iz riječke prošlosti (Karolina Riječka, 1952.). Pisao i humoreske (Kozerije i humoreske, 1957.), pripovijetke (zbirka Bez domovine, 1996.) i feljtone. Libreto opere Kastavski kapitan i zapisi Intendantski dnevnik ostali su u rukopisu. S V. Antićem 1952. pokrenuo Riječku reviju i uređivao ju do kraja života. Jedan je od urednika Antologije istarskih i primorskih narodnih pjesama (1954.). Prema njegovim djelima snimljeni su filmovi Barba Žvane (1949.) i Karolina Riječka (1961.). Pjesme su mu uvrštene u mnogobrojne antologije, uglazbljivane i prevođene, a komedije prikazivane diljem Hrvatske.

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Crikvenica

Bakar

Bjelovar (BJELOVAR)

Beograd

Rijeka

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1904-1957 g.

Functions:

Književnik

Title:

Horvat, Stjepan, geodet

Person type:

Osoba

History:

Stjepan Horvat (Srijemski Karlovci, 29.11.1895. - Buenos Aires, 12.03.1985.), geodet. U Zagrebu se po završetku Geodetskoga tečaja na Šumarskoj akademiji (1918.) zaposlio u Nadzorništvu katastarske izmjere; od 1920. radio u Vojno-geografskom institutu u Beogradu, a 1923. otvorio Civilnu geodetsku poslovnicu u Zemunu. God. 1926. prešao je na zagrebački Tehnički fakultet, gdje je od 1930. radio kao honorarni nastavnik na katedri za nižu geodeziju. Školovanje je formalno dovršio 1936. diplomiravši na istome fakultetu, pa je 1937. postao izvanredni profesor i predstojnik Geodetskoga zavoda, a 1941. redoviti profesor. God. 1940–44. bio je član Zemaljskoga komasacijskog povjerenstva i 1941–44. organizator državne izmjere u Glavnom ravnateljstvu za javne radove. Dekanom Tehničkoga fakulteta imenovan je 1943., a rektorom Hrvatskoga sveučilišta 1944. godine. Emigrirao je 1945., a nakon dolaska u Argentinu 1948. postao je savjetnikom u Vojno-geografskom institutu u Buenos Airesu. Bavio se primjenom matematike u geodeziji i kartografiji te geodetskom astronomijom i geofizikom. Autor je mnogobrojnih znanstvenih i stručnih radova te nekoliko skripti i priručnika, a pisao je i o drugim temama, posebno gospodarskima; pisao pjesme, skladao i dirigirao.

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Buenos Aires

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1895-1985 g.

Functions:

Geodet.

VIAF person:

305541425

Title:

Čejvan, Adem

Person type:

Osoba

History:

Adem Čejvan (02.03.1927. - 05.11.1989.), kazališni i filmski glumac. Nakon Trgovačke akademije, studirao pravo i povijest umjetnosti. Kao kazališni glumac radio u Banjoj Luci, Zagrebu, Sarajevu i Beogradu. Ostvaruje velik broj kazališnih, filmskih i tv-uloga – glavnih i epizodnih. Jednako uspješan kao negativac (Lisice, 1969., K. Papića, Seljačka buna 1573, 1975., V. Mimice), kao pozitivni junak (Ovčar, 1971., B. Tanovića) ili u složenijim karakternim ulogama (Ljubav i bijes, 1978., B. Tanovića), a pokazuje dar i za ironiju (Slike iz života udarnika, 1972., B. Čengića) i komiku (Polenov prah, 1974., N. Stojanovića). U tv-dramama sudjeluje još od 1956. (Vražji otok I. Hetricha), kreirajući zatim niz markantnih likova u produkcijama Televizije Zagreb (Gospođica Julija; Nepokoreni grad), Sarajevo (To; Odbornici; Otac i neki važni ljudi), Beograd (Frontaš; Pucanj u šljiviku; Đavolje merdevine) i Ljubljana (Putovi i stranputice).

Place:

Banja Luka

Zagreb (ZAGREB)

Sarajevo

Beograd

Ljubljana

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1927-1989 g.

Functions:

Glumac

Title:

Krivokapić, Miodrag

Person type:

Osoba

History:

Miodrag Krivokapić (22.04.1949.), glumac. Nakon završetka studija glume na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu (1975.) bio je angažiran u Dramskome kazalištu "Gavella", a potom je prešao u zagrebački HNK (1977–86.). Često glumi i na filmu; prvu zapaženu ulogu tumačio u Ljubici (1978.) K. Golika, popularnost je stekao televizijskom serijom Mačak pod šljemom (i filmom Snađi se, družo, 1982.) B. Makarovića. Ostale značajnije uloge: Izgubljeni zavičaj (A. Babaja, 1980.), Pad Italije (L. Zafranović, 1980.), Zločin u školi (B. Ivanda, 1982.), U raljama života (R. Grlić, 1984.), Velika pljačka vlaka (D. Šorak, 1984.), Večernja zvona (L. Zafranović, 1986.), Život sa stricem (K. Papić, 1988.), Stela (P. Krelja, 1990.).

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1949 g.

Functions:

Glumac

Title:

Nikolić, Mira

Person type:

Osoba

History:

Mira Nikolić (02.07.1935. - 25.04.2005.), srpska kazališna, televizijska, radijska i filmska glumica.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1935-2005 g.

Functions:

Glumica

Title:

Arnerić, Neda

Person type:

Osoba

History:

Neda Arnerić (15.07.1953. - 10.01.2020.), filmska, televizijska i kazališna glumica. Na filmu debitira u 13. godini u djelu San (1966.) F. Đorđevića, a potom je tumačila glavne uloge i u idućim filmovima istog autora (Jutro, 1967., i Podne, 1968.). Sa 16 godina upisuje se na Akademiju za pozorište, film, radio i televiziju. Veće uloge su joj bile u filmovima Hamsin (1970., s M. Schell kao partnericom i producentom) V. Relina, Malo, mnogo, strastveno (1971.) R. Enrico, Pakost (1971.) P. Sykesa i Shaft u Africi (1973.) J. Guillermina. Od 1972. glumi ponovno u domaćim filmovima; za ulogu plivačice-maratonke u filmu Ispravi se, Delfina (1977.) A. Đurčinova nagrađena je Srebrnom arenom u Puli i Caricom Teodorom u Nišu.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1953-2020 g.

Functions:

Glumica

Title:

Mirković, Miša

Person type:

Osoba

History:

Miša Mirković (Kruševica, 20.08.1931. -), filmski i kazališni glumac. Bio je jedan od pionira Televizije Beograd i poznat po filmskim ulogama iz 1950-ih i 1960-ih. Najpoznatiji je po filmu Bakonja fra Brne, a radio je i u dječjem kazalištu „Boško Buha”.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1931 g.

Functions:

Glumac.

Title:

Ajvaz, Milan

Person type:

Osoba

History:

Milan Ajvaz (17.03.1897. - 28.03.1980.), kazališni i filmski glumac. Godine 1921. upisao se u Glumačko-baletsku školu Narodnog pozorišta u Beogradu i završio je 1923. godine. Od 1924. do 1928. stalni je član Drame Narodnog pozorišta u Beogradu u kojemu igra manje uloge. Sezonu 1928/1929. proveo je u inozemstvu (SAD, Berlin). Godine 1929/1930. angažiran je u Novosadsko-osječkomu narodnom pozorištu u kojemu ostaje s prekidima do 1937. godine. Jednu sezonu provodi u požarevačkom kazalištu, a od 1934. do 1936. angažiran je u HNK u Zagrebu. U Narodnom pozorištu Dunavske banovine u Novom Sadu djeluje od 1936. do 1941, a u Srpskomu narodnom pozorištu u Novom Sadu od 1945. do 1947. Godine 1947. postaje član novoosnovanoga Jugoslovenskog dramskog pozorišta u kojemu djeluje do umirovljenja 1963. godine. Sebi svojstvenom neposrednošću igrao je niz većih epizodnih uloga na radiju, televiziji i filmu, a u filmovima Bakonja fra Brne (1951.) F. Hanžekovića, Svi na more (1952.) S. Popovića i Pop Čira i pop Spira (1957.) S. Jovanović tumačio je i glavne uloge.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1897-1980 g.

Functions:

Glumac

Title:

Stupica, Mira

Person type:

Osoba

History:

Mira Stupica (17.08.1923. - 19.08.2016.), srpska glumica. Trgovačku akademiju i Studio umetničkoga pozorišta završila u Beogradu. Nakon glumačkih početaka u Umetničkom i Narodnom pozorištu u Beogradu (1941.), nastupala je u Narodnom pozorištu u Nišu i Jugoslovenskom dramskom pozorištu u Beogradu. Godine 1955. došla je u zagrebački HNK, gdje je u idućih nekoliko sezona ostvarila niz uspješnih uloga u inozemnom repertoaru, a istaknula se i kao Sestra Magdalena na praizvedbi Glorije R. Marinkovića. Nakon Zagreba, angažirana je u Narodnom pozorištu u Beogradu, a gostovala je i na scenama Ateljea 212, Beogradskoga dramskog pozorišta i Zvezdara teatra u Beogradu te Crnogorskoga narodnog pozorišta u Podgorici. Nastupala je na filmu i u televizijskim dramama i serijama.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1923-2016 g.

Functions:

Glumica

Title:

Fehmiu, Bekim

Person type:

Osoba

History:

Bekim Fehmiu (01.06.1936. - 15.06.2010.), kosovsko-srpski glumac albanskoga podrijetla.

Jedna od rijetkih albanskih zvijezda i ujedno jedan od najvećih glumaca u kinematografiji bivše Jugoslavije. Rođen je u Sarajevu, djetinjstvo proveo u Prizrenu, a studirao glumu u Beogradu, nakon čega je radio u kazalištima u Prištini i Beogradu. Prvu filmsku ulogu odigrao je u Saši (1962.) Radenka Ostojića. Slijedile su uloge u filmovima Neprijatelj (1965.) Živjina Pavlovića, Klakson (1965.) Vojislava 'Kokana' Rakonjca, Roj (1966.) Miodraga Popovića, Vreme ljubavi (1966.) Vlade Petrića i Nikole Rajića, Tople godine (1966.) Dragoslava Lazića i Protest (1967.) Fadila Hadžića. Ipak, najpoznatiji ostatak će po ulozu Belog Bore, glavnog lika u Skupljačima perja (1967.) Aleksandra Petrovića, filmu koji je osvojio Zlatnu palmu u Cannesu. Veoma loše kritike adaptacije Pustolova (The Adventurers, 1969.) Harolda Robbinsa u režiji Lewisa Gilberta prekinule su njegovu perspektivnu međunarodnu karijeru. Ipak, i dalje ostaje tražen kao glumac i Italiji te snima brojne filmove i tv serije uz rad i u jugoslavenskoj kinematografiji. Iz tog razdoblja izdvajaju se uloge u Dezerteru (The Devil's Backbone, 1971.) Nikše Fulgosija i Burta Kennedya, Deps (1974.) Antuna Vrdoljaka, Košava (1974.) Dragoslava Lazića, Partizanska eskadrila (1979.) Hajrudina Krvavca, Crveni i crni (1985.) Miroslava Mikuljana.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Time of action:

1936-2010 g.

Functions:

Glumac.

VIAF person:

79489803

Title:

Štrljić, Milan

Person type:

Osoba

History:

Milan Štrljić (22.03.1952.), hrvatski glumac. Poslije nekoliko sporednih uloga, 1978. dobiva glavnu ulogu u filmu Okupacija u 26 slika i biva proglašen najboljim mladim jugoslavenskim glumcem. Veliku popularnost stekao je ulogom u TV seriji Velo misto te ulogom Laufera u TV seriji Nepokoreni grad. Od 1996. glumi u hrvatskim filmovima, a 2002. postaje intendant Hrvatskoga narodnog kazališta u Splitu. Zahvaljujući Štrljićevom zalaganju osnovan je studij glume u okviru splitske Umjetničke akademije. Nastupio je u preko 60 filmova i odigrao stotinjak uloga u televizijskim serijama i kazalištu.

Place:

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Split

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1952 g.

Functions:

Glumac

Title:

Krstović, Miodrag

Person type:

Osoba

History:

Miodrag Krstović (10.05.1950.), srpski glumac. Glumu je diplomirao na Fakultet dramskih umetnosti u Beogradu. Pored glume u filmovima i TV serijama, glumi i u kazališnim predstavama u Ateljeu 212.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1950 g.

Functions:

Glumac

Title:

Pogačić, Vladimir

Person type:

Osoba

History:

Vladimir Pogačić (23.09.1919. - 13.09.1999.), srpski filmski redatelj i scenarist. Studirao povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je prije II. svjetskog rata osnovao studentsko kazalište. Od 1945. dramaturg i redatelj na Radio Zagrebu. Od 1947. studirao na Visokoj filmskoj školi u Beogradu, na igranom filmu debitirao 1948. (Priča o fabrici). Nakon osrednjih uspjeha filmova Poslednji dan (1951.), Nevjera (1953.), adaptaciji drame Ekvinocij Iva Vojnovića u kojoj se poštuje jezik izvornika, i Anikina vremena (1954., prema noveli Ive Andrića) ostvario je svoj najveći uspjeh psihološkim ratnim filmom s radnjom za II. svjetskog rata Veliki i mali (1956.), prvim jugoslavenskim igranim filmom nagrađenim na nekom svjetskom festivalu (Karlovy Vary). Nakon omnibusa Subotom uveče (1957.) nije više ponovio ranije uspjehe te se iz režije povukao početkom 1960-ih. U hrvatskoj produkciji ostvario je socijalnu dramu Pukotina raja (1957.) i ratni triler Čovjek s fotografije (1963.), oba na srpskom jeziku, a 1961. u boji je i cinemascopeu u srpskoj produkciji realizirao povijesni spektakl Karolina Riječka, prema drami Drage Gervaisa (scenarist Zvonimir Berković). Od 1954. do 1981. bio je direktor Jugoslovenske kinoteke u Beogradu, a 1972–79. i predsjednik međunarodne kinotečne organizacije FIAF.

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1919-1999 g.

Functions:

Redatelj, scenarist

Title:

Videnović, Gala

Person type:

Osoba

History:

Gala Videnović (27.06.1969), srpska glumica koja je stekla popularnost kao tinejdžerica zahvaljujući glavnoj ulozi u filmu Bal na vodi (1986.), kao i ulozu Nataše u komedijama iz ciklusa Lude godine.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1969 g.

Functions:

Glumica

Title:

Popović, Gorica

Person type:

Osoba

History:

Gorica Popović (13.08.1952.), srpska filmska, kazališna i televizijska glumica. Studirala glumu na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu, gdje je (od 1976.) asistentica profesora P. Bajčetića (predmet Dikcija i gluma). Od 1982. članica je ansambla beogradskog Ateljea 212. Na filmu je debitirala ulogom novinarke u Mirisu poljskog cveća (1977.) S. Karanovića. Već za prvu veću ulogu u Nacionalnoj klasi (1979.) G. Markovića – nagrađena je na festivalu u Puli Zlatnom arenom. Jedna od najzanimljivijih novijih glumica jugoslavenske kinematografije, na festivalu glum. ostvarenja u Nišu dvaput je nagrađena nagradom za glavnu ulogu Carica Teodora: za uloge srednjovjekovne srpske vlastelinke u Doroteju Z. Velimirovića i partizanke u Padu Italije L. Zafranovića 1981., te za ulogu tv-redateljice u filmu U raljama života R. Grlića 1984. godine. Glumila je i u velikom broju tv-drama i serija (npr. kao sekretarica Dara u popularnom Boljem životu).

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1952 g.

Functions:

Glumica

Title:

Lončar, Beba

Person type:

Osoba

History:

Beba Lončar (28.04.1943.), srpska glumica. Nakon britansko-jugoslavenske koprodukcije *Dugi brodovi* (1964.), često nastupala u inozemstvu, osobito u Italiji, npr. *Casanova 70* (1965.) i *Gospođe i gospoda* (1965.). Ostali važniji filmovi: *Dvoje* (1961.), *Lito vilovito* (1964.), *Pakleni otok* (1979.).

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1943 g.

Functions:

Glumica

Title:

Mitrović, Živorad

Person type:

Osoba

History:

Živorad Mitrović (03.09.1921. - 29.01.2005.), srpski i jugoslavenski filmski redatelj i scenarist. Karijeru je započeo kao crtač stripova. Mitrović je režirao 20 igranih filmova između 1955. i 1986. godine. Njegov film Užička republika iz 1974. uvršten je na 9. Međunarodni filmski festival u Moskvi gdje je osvojio diplomu.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1921-2005 g.

Functions:

Redatelj, scenarist

Title:

Ras, Eva

Person type:

Osoba

History:

Eva Ras (pravo ime Marija Eva Balaš-Stević, 01.01.1941.), filmska, kazališna i televizijska glumica. Apsolvirala glumu na Akademiji za pozorište, film, radio i televiziju u Beogradu. Godinu dana članica je Srpskog narodnog pozorišta u Novom Sadu, više godina glumi u ljetnom Teatru nacionalne drame u Kapetan-Mišinom zdanju u Beogradu (koji je vodio njezin suprug, slikar Radomir Stević-Ras). Poznata postaje po glavnoj ulozi u filmu Ljubavni slučaj ili tragedija službenice PTT (1967.) D. Makavejeva. Vrlo impulzivna, naglašeno samouvjerena, glumila je u filmovima njegovih najistaknutijih redatelja: Čovek nije tica (1965.) D. Makavejeva, Biće skoro propast sveta (1968.), gdje ulogu gluhoonijeme seljančice sâma smatra svojom najboljom, Majstor i Margarita (1972.) i Grupni portret s damom (1977.) A. Petrovića, te Žarki (1970.) Đ. Kadijevića. Od mlađih redatelja najuspješnije je surađivala sa Ž. Nikolićem (Beštije, 1977., Lepota poroka, 1986., (Iskušavanje đavola, 1989.), K. Vičekom (Trofej, 1979., i Zalazak sunca, 1982. /i koscenaristica/) i E. Kusturicom (Otac na službenom putu, 1985.). Nekoliko je filmova snimila i u Mađarskoj, a glumila je i na televiziji (npr. u popularnome Boljem životu).

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1941 g.

Functions:

Glumica

Title:

Kosić, Vasa

Person type:

Osoba

History:

Vasa Kosić (Cetinje, 02.04.1899. - Sarajevo, 26.12.1957.), filmski i kazališni glumac. Studirao arhitekturu u Beogradu i usporedno pohađao glumačku školu. Kao kazališni glumac angažiran je najprije na Cetinju i u Banjoj Luci, a od 1937. u Sarajevu. Istovremeno se bavi i teorijom kazališne glume i pedagoškim radom. Upečatljive glumačke kreacije ostvaruje u filmovima *Živjeće ovaj narod* (N. Popović, 1947.), *Bakonja fra Brne* (F. Hanžeković, 1951.), *Major Bauk* (N. Popović, 1951.) i *Hanka* (S. Vorkapić, 1955.).

Place:

Beograd

Cetinje

Sarajevo

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1899-1957 g.

Functions:

Glumac.

Title:

Novaković, Fran

Person type:

Osoba

History:

Fran Novaković (30.08.1882. - 21.01.1957.), filmski i kazališni glumac.

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1882-1957 g.

Functions:

Glumac

Title:

Jovanović, Ljubiša

Person type:

Osoba

History:

Ljubiša Jovanović (01.10.1908. - 15.07.1971.), srpski glumac. Godine 1929-40. bio je članom zagrebačkoga HNK-a, gdje se istaknuo tumačenjima junaka F. M. Dostojevskoga: Razumihina (Zločin i kazna), Rogožina (Idiot) i Dmitrija Karamazova (Braća Karamazovi). Od 1943. bio je članom Kazališta narodnog oslobođenja, a od 1961. Jugoslovenskoga dramskog pozorišta u Beogradu. Nastupio i u filmu Slavica V. Afrića 1947. te u filmovima V. Pogačića, V. Bulajića i dr.

Place:

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1908-1971 g.

Functions:

Glumac

Title:

Herkalović, Stefan

Person type:

Osoba

History:

Stefan Herkalović (1810. - 1866.), srpski oficir i diplomat. Godine 1837. napustio je službu u austrijskoj vojsci; prešavši u Srbiju 1837. upravljao vojnom školom u Požarevcu do njezina ukidanja 1838. godine. Potom prešao u Zagreb i kao pristaša ilirske ideje i suradnik Lj. Gaja putovao je po Bosni i Dalmaciji 1838–39. Kao osoba povjerenja I. Garašanina postao je (1842.) načelnik vojnog odjeljenja u Beogradu. U ožujku 1848. pridružio se hrvatskom izaslanstvu u Beču. Godine 1852. u srpskoj je vladi bio visoki činovnik "po posebnih poručenijih".

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Beograd

Beč (Austrija)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1810-1866 g.

Functions:

Političar

Title:

Štefan, Ljubica

Person type:

Osoba

History:

Ljubica Štefan (Prilep, 1921. - Zagreb, 17.03.2002.), povjesničarka. Ljubica Štefan rođena je 1921. godine u Prilepu. Osnovnu školu i gimnaziju pohađala je u raznim hrvatskim mjestima. Maturirala je u Krku 1939. godine. Studij je započela na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1939. godine, a završila 1949. godine u Beogradu, gdje diplomirala slavistiku. Kao profesorica slavistike radila je u Beogradu, Kosovu i Vojvodini. Drugi svjetski rat provela je kod strica Luje Štefana u Karlovcu. Zajedno su spašavali pripadnike židovskoga naroda za vrijeme ustaške vlasti u NDH za što su oboje od izraelske države, odnosno centra Yad Vashem, 1992. godine, dobili priznanje Pravednik među narodima. Imena su im uklesana na mramornoj ploči na Zidu časti u Vrtu pravednika. Na izričit pisani zahtjev uz njihova imena prvi je puta u memorijalnom centru Yad Vashem uklesan naziv CROATIA. Na svjetlo dana iznijela je i dokumente o susretu predstavnika Srpske pravoslavne crkve s njemačkim vojnim vlastima kada su im iskazali odanost, a objavila je i dokument o apelu 500 najznačajnijih predstavnika (intelektualaca) srpskog naroda u kojem se Srbe poziva na suradnju s nacistima i borbu protiv komunista i Židova. Radila je kao profesorica u Bosni, Vojvodini, Kosovu i Beogradu. Živjela je u Beogradu do 1992. godine, kada se vraća u Hrvatsku. Krajem 1980-ih počinje objavljivati povijesne radove, isprva anonimno, odnosno skrivena iza pseudonima (Edo Bojović), tuđeg imena (Tomislav Vuković) ili nije uopće navedena kao autor već je potpisan glavni urednik (Bojan Korsika, Časopis za kritiku znanosti), zbog opasnosti koja bi joj u Beogradu mogla prijetiti. Poslije dolaska u Zagreb 1992. godine radove objavljuje pod svojim imenom. Objavljivala je u mnogim tjednicima, dnevnim novinama i časopisima (Hrvatsko slovo, Hrvatski obzor, Vjesnik i inima.) te sudjelovala na savjetovanjima i stručnim i znanstvenim skupovima.

Place:

Karlovac (KARLOVAC)

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1921-2002 g.

Functions:

Povjesničarka.

VIAF person:

245647547

Title:

Kovač, Kornelije

Person type:

Osoba

History:

Kornelije Kovač (Niš, 01.01.1942. - Beograd, 13.09.2022.), skladatelj. Diplomirao na Muzičkoj akademiji u Sarajevu. Djelujući od druge polovice 60-ih godina i kao skladatelj filmske glazbe (nerijetko i za kratkometražne filmove), istaknuo se partiturama širokog raspona – od konvencionalnijih, šlagerskih i plesnih (npr. filmovi Z. Čalića) do sintetičkih istraživanja s elementima rocka, jazza i elektronske glazbe (npr. filmovi M. Radivojevića); okušao se i u adaptiranju folklornih motiva (npr. Pucanj, 1972., B. Gapa). Dvostruki je dobitnik Zlatne arene za glazbu na festivalu u Puli (Bez, 1972., i Snovi, život, smrt Filipa Filipovića, 1980., M. Radivojevića).

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1942-2022 g.

Functions:

Skladatelj.

VIAF person:

87823268

Title:

Kosić, Vaso

Person type:

Osoba

History:

Vaso Kosić (02.04.1899. - 26.12.1957.), filmski i kazališni glumac. Studirao arhitekturu u Beogradu i usporedno pohađao glumačku školu. Kao kazališni glumac angažiran je najprije na Cetinju i u Banjoj Luci, a od 1937. u Sarajevu, gdje ostvaruje niz markantnih uloga. Glumi u filmovima *Živjeće ovaj narod* (N. Popović, 1947.), *Bakonja fra Brne* (F. Hanžeković, 1951.), *Major Bauk* (N. Popović, 1951.) i *Hanka* (S. Vorkapić, 1955.).

Place:

Beograd

Sarajevo

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1899-1957 g.

Functions:

Glumac.

Title:

Bulić, Karlo

Person type:

Osoba

History:

Karlo Bulić (12.05.1910. - 19.10.1986.), hrvatski glumac.

Glumom se bavio od 1933., kao član putujućih kazališnih družina. Član kazališta u Banjoj Luci, Sarajevu, Dubrovniku, Zagrebu i Splitu. Nakon II. svjetskog rata angažiran u Jugoslovenskom dramskom pozorištu u Beogradu, ali je gostovao i u hrvatskim kazalištima i na kazališnim festivalima (Dubrovačke ljetne igre). Nastupio je u 13 filmova, npr. Bakonja fra Brne (1951.) F. Hanžekovića, Lito vilovito (1964.) i Goli čovjek (1968.) O. Gluščevića, Kiklop (1982.) A. Vrdoljaka. Veliku popularnost donijela mu je uloga Doktora Luigija u televizijskoj seriji Naše malo mjesto (1970–71.).

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1910-1986 g.

Functions:

Glumac.

VIAF person:

44022018

Title:

Ristić, Ljubiša

Person type:

Osoba

History:

Ljubiša Ristić (08.02.1947.), srpski redatelj. Završio Fakultet dramskih umetnosti 1970. u Beogradu, gdje je od 1971. režirao u tamošnjim kazalištima, a potom je djelovao na različitim scenama u Jugoslaviji. Godine 1981. utemeljio je KPGT (Kazalište-Pozorište-Gledalište-Teatar), nastojeći uspostaviti jedinstven jugoslavenski kazališni prostor, a 1985. postao je ravnatelj Narodnoga pozorišta u Subotici. U suradnji s N. Kokotović i R. Šerbedžijom 1988. postavljao je u Zagrebu predstave-spektakle na otvorenome pod geslom Provokacija svjetskom poretku.

Place:

Beograd

Subotica

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1947 g.

Functions:

Redatelj.

VIAF person:

53261778

Title:

Geršković, Leon

Person type:

Osoba

History:

Leon Geršković (Bučje kraj Požege, 02.02.1910. - Zagreb, 01.06.1992.), hrvatski pravnik i političar.

Gimnaziju završio u Požegi, studij prava s doktoratom u Zagrebu (1933.).

Do početka rata radio kao privatni namještenik, odvjetnički vježbenik i odvjetnik. Član KPJ od 1935. godine. U partizanima od 1943. djelovao na različitim političkim i vojnim dužnostima. Bio je prvi urednik "Slobodne Dalmacije", a vodio je i agitacijsko-propagandni odjel Pokrajinskog komiteta KPH za Dalmaciju. Početkom 1944. imenovan voditeljem odsjeka za upravu ZAVNOH-a.

Nakon rata radio na izgradnji pravnog i društvenog sustava FNRJ. Bio je pomoćnik ministra za konstituantu, sekretar za zakonodavstvo i organizaciju SIV-a, zastupnik u Saveznoj skupštini u više saziva te zastupnik u Saboru SRH. Od 1946. predavao na Pravnom fakultetu u Beogradu, osnivač je Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu (1963.) i njegov prvi dekan (do 1965.).

Bio je predsjednik Društva politologa Hrvatske, član Slovenske akademije znanosti in umetnosti i dobitnik nagrade AVNOJ-a za društvene znanosti (1979.).

Place:

Požega (POŽEGA)

Split

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1910-1992 g.

Functions:

Izravno surađivao u izradi ustava FNRJ od 1946. godine, ustavnog zakona od 1953, zakonâ o narodnim odborima, nacionalizaciji, komunalnom sustavu i udruženom radu. Kao član ustavne komisije Savezne skupštine radio na ustavnim amandmanima 1968. i 1971. godine te na ustavu SFRJ od 1974., o čemu je napisao knjigu "Ustavne teme" (1976.). Pri Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu pokrenuo je časopis "Politička misao". Autor je nekoliko stotina radova i članaka u znanstvenim i stručnim časopisima te dnevnom tisku.

VIAF person:

65340200

Title:

Bićanić, Rudolf

Person type:

Osoba

History:

Rudolf Bićanić (Bjelovar, 05.06.1905. - Zagreb, 09.07.1968.), hrvatski ekonomist, sociolog i političar.

Osnovnu školu i realnu gimnaziju završio u Bjelovaru. God. 1925. studirao na École des Hautes Études Commerciales u Parizu i upisao Pravni fakultet u Zagrebu, gdje je 1931. doktorirao. Kraće vrijeme službovao u Bjelovaru (1928. - 1930.) i Zagrebu (1930. - 1932.). Zbog pokušaja unošenja brošura Ujedinjene revolucionarne omladine u zemlju osuđen na tri godine zatvora (1933.). Na izdržavanju kazne u mitrovačkoj kaznionici povezo se s V. Mačekom. God. 1936. postao član ravnateljstva "Gospodarske sloge", a zatim osnovao Zavod za proučavanje seljačkog i narodnog gospodarstva, kojemu je bio na čelu do 1940. godine. Istodobno je uređivao "Gospodarsku slogu" te izdavao i uređivao "Politički vjesnik". 1940. godine je imenovan direktorom Direkcije za vanjsku trgovinu Jugoslavije, slijedeće godine napustio Beograd i otišao s vladom u London (izbjeglištvo), gdje je bio član Odbora za propagandu i prvi viceguverner Narodne banke (1941. - 1943.). Početkom 1944. godine distancirao se od politike vlade u emigraciji pozvavši (preko radio stanice BBC) sve koji to nisu učinili da se pridruže NOB-u. Iste godine Komitet nacionalnog oslobođenja Jugoslavije opunomoćio je Bićanića da zastupa njegove interese u Londonu. Početkom 1945. bio je na čelu Uprave za vanjsku trgovinu u Beogradu, a slijedeće se godine vratio u Zagreb, gdje je djelovao kao redoviti profesor Pravnog fakulteta. God. 1957/1958. gost profesor na sveučilištu u Austinu (Texas), 1965/1966 u Centru za postdiplomske studije gospodarstva na Sveučilištu Stanford (Californija), a predavao je još i u Haagu, Parizu, Londonu, Rimu, Beču, Grazu i Tokiju. U mogim brojnim domaćim i inozemnim listovima i časopisima publicirao je oko 250 rasprava, članaka i prikaza. Surađivao u vodećim stručnim i znanstvenim periodikama ("Historijski zbornik", "Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu", "Ekonomski pregled", "International Association for Research in Income and Welth", i dr.).

Place:

Bjelovar (BJELOVAR)

Pariz

Beograd

London

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1905-1968 g.

Functions:

Pisao je o sociologiji sela, gospodarskoj povijesti, gospodarskom razvoju, planiranju i poljoprivredi. Sudjelovao na brojnim skupovima sociologa i ekonomista (III. svjetski kongres sociologa, Amsterdam, 1956.; Posave-

tovanje društva ekonomistov, Maribor, 1965.; XIII. međunarodni kongres agrarnih ekonomista, Sydney, 1967. i dr.). Surađivao s UNESCO-om i specijaliziranom agencijom FAO (Food and Agriculture Organization) te bio pravi ili počasni član više stranih društava ekonomista i sociologa kao i Društva ekonomista i Povijesnog društva Hrvatske. Djela: "Kako živi narod" (prva iz 1936., druga iz 1939.), "Pogled iz ekonomske perspektive i naša ekonomska orijentacija" (1939.), "Problemi vanjske trgovine" (1954.) i dr.

VIAF person:
40720550

Title:

Luterotti, Julijan

Person type:

Osoba

History:

Julijan Luterotti (Sv. Križ Začretje, 06.01.1884. - Engleska, 29.07.1956.), kontraadmiral. God. 1902. završio Pomorsku akademiju u Rijeci. Proučavao navigaciju i pomorsku povijest te je već 1923. postao redoviti profesorom terestričke i astronomske te praktične navigacije na Pomorskoj vojnoj akademiji u Dubrovniku. Od 1902. do 1918. pripadnik austro-ugarske, a od 1918. do 1941. jugoslavenske mornarice. God. 1936. imenovan zapovjednikom eskadre, a nakon toga vraćen u zapovjedništvo mornarice na položaj načelnika stožera i pomoćnika zapovjednika mornarice. God. 1940. postavljen za zapovjednika mornarice te je na tom položaju ostao do kapitulacije Jugoslavije. God. 1941. na vlastitu molbu umirovljen. Od 1937. do 1940. bio je, pored redovitih dužnosti u zapovjedništvu mornarice, nastavnik vojnog pomorstva, pomorske taktike i strategije na Višoj vojnoj školi u Beogradu. Suradio u pomorskim časopisima, prevodio pomorsku literaturu, pisao udžbenike ("Terestrička navigacija", 1927.; "Astronomska navigacija", 1928.), radio na pomorskom rječniku te bio redaktor u "Pomorskoj enciklopediji".

Place:

Rijeka

Dubrovnik

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1884-1956 g.

Functions:

Kontraadmiral.

VIAF person:

305707883

Title:

Keršovani, Otokar

Person type:

Osoba

History:

Otokar Keršovani (Trst, 23.02.1902. - Zagreb, 09.06.1941.), publicist. U Pazinu završio osnovnu školu i polazio gimnaziju, maturirao u Karlovcu (1921.), zatim se upisao na Šumarski fakultet Zagrebačkog sveučilišta (1921. - 1924.). Preselivši se u Beograd (1925. - 1930.), zaposlio se kao suradnik beogradskih zemljoradničkih "Novosti" (god. 1925. postao urednikom tog lista). Od 1927. član SKOJ-a, a uskoro i član njegova Pokrajinskog komiteta za Srbiju. Član KPJ od 1928. godine. Nakon povratka iz zatvora iste godine, zajedno s Veselinom Maslešom i grupom intelektualaca pokrenuo i uređivao list "Nova literatura". God. 1930. uhićen u Ljubljani i osuđen (na Sudu za zaštitu države u Beogradu) na 10 godina zatvora koje je izdržavao u Lepoglavi (1930. - 1933.) i Srijemskoj Mitrovici (do 1940.). Na izdržavanju kazne započeo s pisanjem svojeg najvažnijeg djela "Povijest Hrvata", koju nije uspio završiti (objavljeno 1971.). Poslije izlaska iz zatvora 1940. godine novinarski posao nastavio u polulegalnom partijskom tisku, a publicističku i redaktorsku djelatnost u Hrvatskoj nakladi i časopisu "Izraz". Ponovno uhićen u ožujku 1941., po ulasku njemačkih trupa u Zagreb predan ustaškim vlastima koje su ga prvo smjestile u Kerestinec, a zatim i pogubile u Dotrščini kraj Maksimira zajedno s još desetoricom antifašista.

Place:

Pazin

Karlovac (KARLOVAC)

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1902-1941 g.

Functions:

Publicist širokog tematskog raspona, objavljivao književne kritike i studije (o A. Kovačiću, A. Cesarcu, P. Vorancu, A. Šenoi i dr.). Jedan od pokretača i urednik lista "Mlada Jugoslavija" (1922. - 1923.). Surađivao u zagrebačkim "Novostima" i "Slobodnoj tribini", povremeno slao dopise beogradskim "Novostima".

VIAF person:

95374642

Title:

Krizman, Hinko

Person type:

Osoba

History:

Hinko Krizman (Karlovac, 05.07.1881. - Zagreb, 29.01.1958.), političar. Pravo studirao u Beču. Do 1918. radio kao odvjetnik u Varaždinu, a nakon sloma Monarhije postao član privremenog Narodnog predstavništva u Beogradu. Od 1945. član AVNOJ-a i narodni poslanik u Ustavotvornoj skupštini. Od 1946. ministar socijalne politike, a zatim i ministar pravosuđa u vladi NRH. Objavio veliki broj članaka o političkoj, ekonomskoj i pravnoj problematici.

Place:

Varaždin (VARAŽDIN)

Beč (Austrija)

Zagreb (ZAGREB)

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1881-1958 g.

Functions:

Političar

Title:

Denić, Miomir

Person type:

Osoba

History:

Miomir Denić (22.01.1913 - 08.05.1996.), slikar i scenograf. Studirao tehniku, a pohađao i glumačku školu u Beogradu. Kao scenograf formirao se u Narodnom pozorištu u Beogradu, u kome djeluje od 1936., i u ateljeu slikara J. Bijelića. Svoje najveće domete postigao je u kazališnoj scenografiji (više stotina predstava). Od kraja 1944. jedan od pionira organiziranja kinematografije u Beogradu, a znatno je pridonio i formiranju filmskih scenografskih kadrova u Beogradu. Od 1947. radi scenografije za više od 25 filmova, osobito zapaženo u Sofki (1948., Nagrada vlade FNRJ 1949.) i Dečaku Miti (1951.) R. Novakovića, Sibirskoj leđi Magbet (1962.) A. Wajde, Nevesinjskoj puški (1963.) i Maršu na Drinu (1964.) Ž. Mitrovića, te Hitleru iz našeg sokaka (1975.) V. Tadeja. Na festivalu u Puli dobio je prvu nagradu za scenografiju za rad u filmu Pop Ćira i pop Spira (1957.) S. Jovanović i Zlatnu plaketu Arena za rad u filmu Četiri kilometra na sat (1958.) V. Stojanovića. Izradio je scenografije i za nekoliko desetaka tv-drama. Dobitnik je više odlikovanja i niza priznanja.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1913-1996 g.

Functions:

Scenograf

Title:

Blašković, Pero

Person type:

Osoba

History:

Pero Blašković (Karlovac, 25.06.1883. - Zagreb 03.04.1945.), general. Završio je kadetsku školu u Trstu. Bio je vojni časnik u Beču, Budimpešti, Segedinu, Temišvaru i Beloj Crkvi. U prvom svjetskom ratu kao austrougarski časnik sudjelovao s bosansko-hercegovačkom pukovnijom u borbama te bio zarobljen na Piavi, što je opisao u knjizi sjećanja "Sa Bošnjacima u Svjetskom ratu" (1939.). Nakon rata bio je kratko u jugoslavenskoj vojsci, potom u gospodarstvu; dugogodišnji je tajnik predstavništva jugoslavenskih cementnih tvornica u Beogradu. Jedan je od osnivača Hrvatskog kluba u Beogradu i njegov predsjednik. Objavio je velik broj članaka o gospodarskim problemima, putopisa i pjesama. Nakon proglašenja NDH preuzima zapovjedništvo Bosanske divizijske oblasti u Sarajevu. Kao domobranski časnik sukobljava se s predstavnicima Ustaške vojnice, a u kolovozu 1941. nakon sukoba s Andrijom Artukovićem, koji je u Sarajevo stigao kao Pavelićev izaslanik, uklonjen je s položaja. Do umirovljenja u proljeće 1942. obavljao dužnost "nadzornika pješaštva" u MINDOM-u. Blizak Augustu Košutiću i ratnom vodstvu HSS-a, protivnik ustaškog režima, pripadao je skupini domobranskih časnika koje smatraju vojnim stožerom HSS-a. Uhićen u noći 31.08.1944. i interniran u Dom gradskih činovnika na Sljemenu, potom zatvoren u Lepoglavi pod optužbom da je sudjelovao u puču Vokić-Lorković. Razbolio se od tifusa te je, smrtno bolestan, prevezen u Zagreb gdje je umro 03.04.1945. godine.

Place:

Beograd

Sarajevo

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1883-1945 g.

Functions:

General.

Title:

Arandelović, Stojan

Person type:

Osoba

History:

Stojan Arandelović (12.06.1930. - 08.04.1993.), filmski i televizijski glumac. Diplomirao glumu na Akademiji za pozorište, film, radio i televiziju. Član Jugoslovenskoga dramskog pozorišta 1952-54. godine. Od prve filmske uloge (Crveni cvet, 1950., G. Gavrina) glumio je u više od 30 igranih filmova, najčešće uloge negativaca. Široku popularnost donijela mu je upečatljiva uloga vodnika Desimira u seriji kratkih filmova Kad sam bio vojnik (1966-69.) S. Zaninovića, a njegovo ostvarenje dramski složene glavne uloge u filmu Trofej (1979.) K. Vičeka nesumnjivo je znatno pridonijelo Velikoj Zlatnoj areni kojom je to djelo nagrađeno.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1930-1993 g.

Functions:

Glumac

Title:

Pleština, Milan

Person type:

Osoba

History:

Milan Pleština (03.05.1961.), hrvatski glumac. Diplomirao je na Fakultetu dramskih umjetnosti u Beogradu 1988. godine, a zatim je bio angažiran u Beogradskom dramskom pozorištu, dubrovačkom Kazalištu Marina Držića, splitskom HNK i GDK Gavella. Član Drame Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu postao je 2005. godine.

Place:

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Dubrovnik

Split

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1961 g.

Functions:

Glumac

Title:

Ćopić, Branko

Person type:

Osoba

History:

Branko Ćopić (01.01.1915. - 26.03.1984.), srpski književnik. Diplomirao 1940. na Filozofskom fakultetu u Beogradu. Pjesme, pripovijetke, romane i drame objavljivao u listovima, časopisima i zbornicima. Mnoga djela doživjela su mu dramaturgiju, a neka i ekranizaciju: Nikoletina Bursać (B. Bauer, 1964.); Orlovi rano lete (S. Jovanović, 1966.) i Hajdučka vremena (V. Tadej, 1977.). Na osnovi njegovih scenarija nastali su filmovi Živjeće ovaj narod (N. Popović, 1947.) i Major Bauk (N. Popović, 1951.).

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1915-1984 g.

Functions:

Književnik

Title:

Diklić, Arsen

Person type:

Osoba

History:

Arsen Diklić (14.11.1922. - 04.07.1995.), srpski književnik. Studirao povijest umjetnosti u Beogradu. Uređivao časopise za djecu Pionir i Zmaj te list Borba. Objavio zbirke pjesama Pesme za decu (1947.), Selo kraj Tamiša (1948.), Dunavske balade (1963.), pripovijetke i romane (Kiša, 1953.; Salaš u Malom Ritu, 1956.; Plava ajkula, 1957. i dr.), filmske i televizijske scenarije (Milion na otoku; Ne okreći se, sine; Marš na Drinu; Užička republika; Veliki transport i dr.).

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1922-1995 g.

Functions:

Književnik

Title:

Stojković, Danilo

Person type:

Osoba

History:

Danilo Stojković (11.08.1934. - 16.03.2002.), srpski glumac. Istaknuti kazališni glumac (u beogradskom Ateljeu 212). Na filmu od 1964., ostvario je niz suptilno karikaturalnih kreacija karakterno nesavršenih i komičnih likova: Uloga moje porodice u svjetskoj revoluciji (1971.) Bate Čengića, Čuvar plaže u zimskom periodu (1976.), Pas koji je voleo vozove (1977.), Varljivo leto 68 (1984.), svi G. Paskaljevića, Ko to tamo peva (1980.) i Maratonci trče počasni krug (1982.) S. Šijana, Balkanski špijun (1984.) Dušana Kovačevića i Božidara Nikolića (ekranizacija njegova najvećega kazališnog uspjeha).

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1934-2002 g.

Functions:

Glumac.

VIAF person:

8196843

Title:

Alliger, Amand

Person type:

Osoba

History:

Amand Alliger (13.08.1904. - 28.11.1990.), hrvatski glumac, operni pjevač, kazališni redatelj i pisac češkoga podrijetla. U Hrvatsku je doselio 1909. kao dijete. Pohađao je 1920-23. Državnu glumačku školu u Zagrebu. Član Drame HNK-a u Zagrebu 1923-26., 1942-45. i 1952-64; 1926-28. nastupao u Narodnom pozorištu u Beogradu. Afirmirao se kao glumac, pedagog i redatelj u HNK-u u Osijeku 1928-42. te 1945-51. Poslije umirovljenja 1964. nastupao u Teatru &TD u Zagrebu. Isprva pjevač, potom je glumio u klasičnome dramskom repertoaru (William Shakespeare, Johann Wolfgang Goethe, Friedrich Schiller, Molière) i u djelima domaćih autora (Marin Držić, Josip Kosor, Milan Begović, Miroslav Krleža), kao i na filmu (npr. Op-sada Branka Marjanovića, 1956.). Glumio je i na radiju te televiziji. Napisao je više dječjih igrokaza, pripovijetki i drama, a bavio se i scenografijom, a prevodio je kazališne tekstove sa češkoga, slovačkoga i slovenskoga.

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Osijek (OSIJEK)

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1904-1990 g.

Functions:

Glumac

Title:

Ilić, Aleksandar

Person type:

Osoba

History:

Aleksandar Ilić (12.06.1927. - 25.02.2012.), srpski filmski redatelj, scenarist i montažer. Specijalizirao se za prirodoslovne dokumentarne kratkometražne filmove, kojima je stekao i znatan međunarodni ugled. Važniji filmovi: Embrion (1968.), Zamka (1974.), Strast (1975.; nagrađen u Berlinu Srebrnim medvjedom), Malj (1977.), Torine (1981.).

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1927-2012 g.

Functions:

Redatelj, montažer

Title:

Milić, Nikola

Person type:

Osoba

History:

Nikola Milić (21.10.1924. - 12.01.2000.), srpski glumac. Ostvario je preko 240 kazališnih i oko 130 filmskih i TV uloga. Milića smo gledali u filmovima Mali čovek (1957.), Muškarci (1963.), Čovjek sa fotografije (1963.) itd.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1924-2000 g.

Functions:

Glumac

Title:

Puzić, Milan

Person type:

Osoba

History:

Milan Puzić (02.04.1926. - 16.11.1994.), srpski glumac. Već kao sred-njoškolač glumi u Gradskom narodnom pozorištu u Kruševcu. Godine 1946-48. pohađao Dramski studio pri Narodnom pozorištu u Beogradu te studirao na Filozofskom fakultetu. Već je 1946. član Radio-drame, od 1947. član je Beogradskog dramskog pozorišta, a od 1951. Narodnog pozorišta u Beogradu. Istaknuo se nizom uloga klasičnoga i suvremenog repertoara. Na filmu od 1950. (Jezero R.-L. Đukića i Crveni cvet G. Gavrina), glavne uloge tumačio je u filmovima V. Pogačića Sam i Pukotina raja (oba 1959.) te Čovjek sa fotografije (1963.). Kasnije tumači karakterne epizode, od kojih se ističu u filmovima Aleksa Dundić (L. D. Lukov, 1958.), Osma vrata (N. Tanhofer, 1959.), Osvajanje slobode (Z. Šotra, 1979.), Doviđenja u sljedećem ratu (Ž. Pavlović, 1980.), Avanture Borivoja Šurdilovića (A. Đorđević, 1980.), Zalazak sunca (K. Viček, 1982.), Živeti kao sav normalan svet (M. Radivojević, 1982.), I to će proći (N. Dizdarević, 1985.), Život je lep (B. Drašković, 1985.) i Divlji vetar (A. Petković, 1986.).

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1926-1994 g.

Functions:

Glumac

Title:

Gadžić, Gordana

Person type:

Osoba

History:

Gordana Gadžić (21.08.1955.), glumica. Diplomirala glumu (1978.) na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu. Na filmu debitira 1981. (Dečko koji obećava M. Radivojevića). Osobito se istaknula sporednom ulogom frustrirane supruge u Tajvanskoj kanasti (1985.) G. Markovića (Zlatna arena u Puli, nagrada na festivalu u Nišu), te glavnom ulogom u Čovjeku koji je volio sprovođe (1989.) Z. Tadića. Glumi i na televiziji.

Place:

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1955 g.

Functions:

Glumica

Title:

Lečić, Branislav

Person type:

Osoba

History:

Branislav Lečić (25.08.1955.), srpski glumac, redatelj i političar. Diplomirao je glumu na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu 1978. godine. Impresivne glumačke pojave, već ulogom delikventa u filmu „Specijalno vaspitanje“ Gorana Markovića postavlja parametre za daljnje tumačenje neprilagođenih osoba. Vrlo je uspješan i u kazalištu, za što je višestruko nagrađivan.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1955 g.

Functions:

Glumac

Title:

Tanhofer, Tomislav

Person type:

Osoba

History:

Tomislav Tanhofer (21.12.1898. - 21.06.1971.), hrvatski glumac i redatelj. Filozofiju studirao u Zagrebu i Beču. Isprva u upravi, poslije glumac i redatelj u osječkom HNK-u (1921–34.), potom u upravi zagrebačkoga HNK-a (1934–36.) te glumac u Pozorištu Dunavske banovine (1936–40.) i zagrebačkom HNK-u (1940–47.). U međuvremenu nastupao u Jugoslovenskom dramskom pozorištu u Beogradu, bio u upravi kazališta u Banjoj Luci, Osijeku i Splitu te predavao glumu na Pozorišnoj akademiji u Beogradu. Režirao stotinjak dramskih djela, među kojima su Krležin glem-bajevski ciklus, Glorija R. Marinkovića, Ljestve Jakovljeve V. Desnice, Sofoklova Antigona i Kralj Edip, Don Carlos F. Schillera i dramatisacija Braće Karamazovih F. M. Dostojevskoga. Napisao zbirku novela Poplava (1943.), uređivao kazališne časopise, pisao memoare i članke o kazališnim pitanjima te prevodio. Dobitnik je Nagrade "Vladimir Nazor" za životno djelo 1968. godine.

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Osijek (OSIJEK)

Beograd

Split

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1898-1971 g.

Functions:

Glumac, redatelj

Title:

Ferenčić, Zvonimir

Person type:

Osoba

History:

Zvonimir Ferenčić (21.02.1925. - 08.10.1998.), hrvatski glumac. Diplomirao 1952. na Akademiji za pozorišnu umetnost u Beogradu, gdje je nastupao do 1956. godine. Član Dramskoga kazališta "Gavella" 1957-80. Suradivao u televizijskom dramskom programu (Gruntovčani).

Place:

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1925-1998 g.

Functions:

Glumac

Title:

Laurenčić, Toni

Person type:

Osoba

History:

Toni Laurenčić (11.05.1949.), srpski kazališni, televizijski i filmski glumac. Glumu je diplomirao na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1949 g.

Functions:

Glumac

Title:

Pešić, Stanislava

Person type:

Osoba

History:

Stanislava Pešić (07.06.1941. - 20.11.1997.), filmska, kazališna i televizijska glumica. Nakon studija glume na Akademiji za pozorište, film, radio i televiziju u Beogradu, angažirana je u beogradskom Narodnom pozorištu. Na filmu debitira 1961.; za sporednu ulogu Saše u Pesmi R. Novakovića nagrađena je na festivalu u Puli. Nakon toga, glavne i veće sporedne uloge, uglavnom mladih žena iz suvremenog života, glumi još u filmovima Medaljon s tri srca (1962.), Pravo stanje stvari (1964.), Štićenik (1966.) i Kuda poslije kiše (1967.) V. Slijepčevića, Priča koje nema i Na papirnatim avionima (oba 1967.) M. Klopčiča, Tri sata za ljubav (1968.) F. Hadžića i Bog je umro uzalud (1969.) R.-L. Đukića. Znatno veću medijsku popularnost donose joj tv-uloge (osobito u serijama Pozorište u kući i Ceo život za godinu dana). Na Televiziji Beograd djelovala je i kao voditeljica programa za djecu (npr. Hiljadu zašto).

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1941-1997 g.

Functions:

Glumica

Title:

Štimac, Slavko

Person type:

Osoba

History:

Slavko Štimac (15.10.1960.), filmski glumac. Slavko Štimac rođen je u Konjskom Brdu kraj Perušića. Filmsku karijeru započeo je u uspješnim dječjim filmovima. Svoju je prvu ulogu odigrao u "Vuku samotnjaku" Obrada Gluščevića 1972. godine, izabran za glavnu ulogu među ličkom djecom, govornicima autentičnog ličkog dijalekta. U jednom od najpoznatijih i najpopularnijih hrvatskih dječjih filmova "Vlak u snijegu" redatelja Mate Relja glumio je 1976. godine. Zbog posla se u Beograd preselio sredinom 1970-ih godina.

Kasnije se proslavio u filmovima Emira Kusturice "Sjećaš li se Dolly Bell?" i "Underground". U New York je otišao 1996. godine, za suprugom. U Americi je snimio dva filma, od kojih je u jednom glumio i s Adrienom Brodyjem.

Place:

Beograd

New York (New York)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1960 g.

Functions:

Glumac

Title:

Rančić, Jovan

Person type:

Osoba

History:

Jovan Rančić (23.12.1928. - 17.09.1994.), srpski redatelj i glumac. Diplomirao (1974.) glumu na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu. Još od gimnazijskih dana član đачke dramske grupe. Prvu filmsku ulogu, zajedno s dr. studentima Visoke filmske škole, glumi u Barba Žvani (1949.) V. Afrića. Nakon toga manje i epizodne uloge igra u velikom broju filmova: od Stojana Mutikaše (F. Hanžeković, 1954.), Njih dvojice (Ž. Skrigin, 1955.) i Poslednjeg koloseka (Ž. Mitrović, 1956.) do Živeti kao sav normalan svet (M. Radivojević, 1982.). Privučen režijom, 1969. realizira kratkometražni dokumentarni film Zahvalnost, a potom stječe iskustvo kao asistent i pomoćnik redatelja u cjelovečernjim igranim filmovima, posebno u Vuku samotnjaku (1972., i glumac) O. Gluščevića. Iskazavši u njemu afinitet za rad s djecom, počinje se baviti dječjim filmom. Već prvijencem Dečak i violina (1975.) osvaja Srebrnu nagradu u konkurenciji filmova za djecu i omladinu na festivalu u Moskvi. Priznanja mu donose i sljedeći filmovi: Posljednja trka (1979.) i Mahovina na asfaltu (1983.).

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1928-1994 g.

Functions:

Redatelj, glumac

Title:

Malić, Dragica

Person type:

Osoba

History:

Dragica Malić (30.10.1931. - 20.03.1977.), hrvatska glumica.

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1931-1977 g.

Functions:

Glumica

Title:

Novaković, Lola

Person type:

Osoba

History:

Lola Novaković (25.04.1935. - 03.04.2016.), srpska pjevačica izuzetno popularna tijekom 1960-ih i 1970-ih godina prošlog stoljeća.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1935-2016 g.

Functions:

Pjevačica

Title:

Knežević, Svjetlana

Person type:

Osoba

History:

Svjetlana Knežević-Janketić (07.06.1950.), filmska i kazališna glumica. Završila Baletni studio. Nekoliko je godina angažirana kao stalna članica baleta Narodnog pozorišta u Sarajevu. Tijekom 70-ih godina posvećuje se filmskoj i kazališnoj glumi. Značajne uloge ostvaruje u filmovima Put u raj (M. Fanelli, 1970.), Deveto čudo na istoku (V. Filipović, 1972.), Svadba (P. Šaranović, 1973.) i Tren (S. Janković, 1978.).

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Bosanski

Time of action:

1950 g.

Functions:

Glumica

Title:

Gavrić, Aleksandar

Person type:

Osoba

History:

Aleksandar Gavrić (28.05.1932. - 06.12.1972.), srpski filmski, kazališni i televizijski glumac. Glumu je diplomirao na Akademiji za pozorište, film, radio i televiziju u Beogradu 1956. godine. U početku, poslije uloga u jednom nedovršenom projektu S. Popovića 1955. i filmu Potraga Ž. Skrigina 1956., u uvjerenju da ga domaći film ne prihvaća jer "nije jugoslavenski već američki tip glumca", odlazi najprije u zadarsko, a potom u splitsko kazalište; ondje, u toku 2 sezone, igra niz uloga. Poslije gotovo 4 godine ponovno nastupa na filmu: uloga hrabrog kapetana Lešija koji uništava zaostale baliste na Kosmetu u istoimenom filmu Z. Mitrovića 1960. donosi mu popularnost prvoga domaćeg junaka akcijskog filma. Igrao je glavne uloge u većini filmova Ž. Mitrovića iz tog razdoblja: Signali nad gradom (1960.), Solunski atentatori (1961.), Obračun (1962.), Marš na Drinu (1964.), Operacija Beograd (1968.) i dr. Nastupio je i u desetak talijanskih i njemačkih akcijskih filmova.

Place:

Beograd

Zadar

Split

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1932-1972 g.

Functions:

Glumac

Title:

Horvat, Branko

Person type:

Osoba

History:

Branko Horvat (Petrinja, 24.07.1928. - Krapinske Toplice, 18.12.2003.), ekonomist, političar i pedagog.

Gimnaziju završava u Požegi, gdje je tri godine uređivao gimnazijski zbornik 'Naše znanje'. Od 1941. sudjeluje u ilegalnom radu, a sa 1944. odlazi u partizane i sudjeluje u NOB-u. Studirao je tehniku, ekonomiju i filozofiju na Sveučilištu u Zagrebu, te je 1952. diplomirao, a 1955. doktorirao na Ekonomskom fakultetu. Doktorat stiže 1959. i na Sveučilištu u Manchesteru (Ujedinjeno Kraljevstvo), a specijalizirao je 1964-65. na Sveučilištu Harvard i Institutu za tehnologiju Massachusetts u SAD kao stipendist Fordove zaklade. Radio je kao asistent i znanstveni suradnik Instituta za naftu i Ekonomskog instituta u Zagrebu (1950. - 1955.), a od 1955. radi u Saveznom zavodu za privredno planiranje u Beogradu, u kojem je 1958. osnovao Odjel za ekonomska istraživanja i metodologiju planiranja. Taj odjel 1963. postaje Jugoslavenski institut za ekonomska istraživanja, a 1969. mijenja naziv u Institut ekonomskih nauka. Horvat je bio prvi direktor Instituta, sve do ostavke koju podnosi 1970. godine. Od 1962. radi kao izvanredni profesor Sveučilišta u Beogradu, a od 1975. redoviti je profesor na Fakultetu za vanjsku trgovinu u Zagrebu (od 1982. Ekonomski fakultet).

Predavao je ekonomsku analizu, političku ekonomiju socijalizma, privredno planiranje, ekonomsku teoriju i komparativne ekonomske sustave. Gostovao je na velikom broju sveučilišta diljem svijeta (SAD, Njemačka, Francuska, Češka, Čile, Tanzanija, Kanada, Kina...), te je ujedno održao predavanja i kraće tečajeve na osamdesetak instituta, akademija i sveučilišta u Europi, Sjevernoj i Latinskoj Americi, Africi i Aziji. Autor je tridesetak knjiga i više stotina članaka u domaćim i stranim znanstvenim časopisima i enciklopedijama. Djela su mu prevedena na sedamnaest jezika. Temeljna značajka Horvatovog znanstvenog rada je široko područje zanimanja. Počeo je s ekonomikom industrije nafte koju je analitički razvija s gledišta mikroekonomije i njezina društveno-ekonomskog značaja. Baveći se društvenim privrednim planiranjem sintetizirao je važna svjetska teorijska dostignuća. Dio rezultata tih istraživanja bila je ideja o centralnom investicijskom fondu kao načinu usmjeravanja privrednog razvoja i prijedlozi o financiranju razvoja nerazvijenih područja. Privredna recesija 1961. potaknula je Horvata na preorijentaciju s planskih na sistemska pitanja – analizu mehanizma i funkcioniranja privrednog sustava koja je vodila do uočavanja i utvrđivanja cikličnosti privrednih kretanja. Glavno mu je djelo "Politička ekonomija socijalizma" u kojem je predložio ekonomska, socijalna i politička rješenja. Inačica na engleskom jeziku proglašena je knjigom godine u SAD, a američki ekonomisti nominirali su ga 1983. na temelju te knjige za Nobelovu nagradu. Knjiga "Towards the theory of planned economy" potaknula je američki ekonomski časopis Economic Review da lansira termin "marksizam-horvatizam".

Horvat je prvi primijenio matematičke metode i druga sredstva moderne ekonomske analize u jugoslavenskoj ekonomiji. Bio je voditelj jugoslavenske delegacije na prvom zasjedanju Odbora UN-a za industrijski razvoj (1961.), te je pod njegovim predsjedništvom izrađen prijedlog da se osnuje UNIDO (Organizacija UN-a za industrijski razvoj). Bio je član velikog broja međunarodnih ekonomskih organizacija, udruženja i redakcija ekonomskih časopisa, te osnivač i predsjednik Međunarodnog udruženja za ekonomiku samoupravljanja. Bio je i osnivač i dugogodišnji urednik časopisa Ekonomska analiza, koji je kasnije promijenio naziv u Economic Analysis and Worker's Management. Sudjelovao je na velikom broju znanstvenih skupova u zemlji i inozemstvu. Radio je i kao ekonomski savjetnik predsjednika Saveznog izvršnog vijeća SFRJ, vlada Perua, Bangladeša, Brazila i predsjednika turske vlade.

Politički rad B. H. započinje kao omladinski rukovodilac Ujedinjenog

saveza antifašističke omladine Hrvatske u Požegi i član tamošnjeg odbora Narodne fronte. Na radnim akcijama 1945. - 1946. proveo je devet mjeseci. Na fakultetu postaje član SKOJ-a i KPJ. Na drugoj godini studija biva isključen iz Partije, no uskoro je rehabilitiran i članom ostaje do 1990. godine. Jedan je od osnivača Udruženja za jugoslavensku demokratsku inicijativu 1989., prvog nezavisnog političkog udruženja u SFRJ. Tijekom 1990. član je rukovodstva SKH-SDP i njegove "vlade u sjeni". Nakon što krajem 1990. napušta SDP, ponovno se politički angažira 1992. kao osnivač i predsjednik Socijaldemokratske unije, stranke nastale spajanjem Saveza reformista Hrvatske i Lige socijaldemokrata. Tu je dužnost obnašao do 1995., te ponovo u razdoblju 1998. - 2000. godine. Također je bio član Predsjedništva i Glavnog odbora društva "Josip Broz Tito" iz Zagreba. Znanstvena biografija B. H. objavljena je u desetak međunarodnih biografskih leksikona. Dobitnik je brojnih nagrada i priznanja, od kojih se ističu nagrada za najbolji rad iz statistike koju je dodijelilo Statističko društvo iz Manchestera (1958.); Nagrada 'Mijo Mirković' Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (1986.); zbornik u čast B. H. (2000.) i počasna titula profesora emeritusa Sveučilišta u Zagrebu (2003.).

Place:

Beograd

Petrinja (PETRINJA)

Požega (POŽEGA)

Novi Sad (Vojvodina)

Ljubljana

Sarajevo

Stockholm

Washington

New York (New York)

Berkeley

Pittsburgh (Pennsylvanija)

Pariz

Maribor

Prag

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1928-2003 g.

Functions:

Ekonomist, političar i pedagog

Title:

Gavella, Branko

Person type:

Osoba

History:

Branko Gavella (29.07.1885. - 08.04.1962.), hrvatski kazališni redatelj, pedagog, teatrolog, kazališni kritičar i prevoditelj. Filozofiju, germanistiku i slavistiku studirao u Beču, gdje je 1908. doktorirao. Od 1909. zaposlen u zagrebačkoj Sveučilišnoj knjižnici, 1910. javio se kazališnim kritikama u zagrebačkome njemačkom dnevniku Agramer Tagblatt i Savremeniku, 1914. počeo režirati u zagrebačkome HNK-u, gdje je bio ravnatelj Drame 1922–26., a 1926–29. bio je direktor Drame Narodnoga pozorišta u Beogradu. Režirao je u svim južnoslavenskim kazališnim središtima, ali i u pokrajinskim gradovima (Sombor, Varaždin), na Dubrovačkom ljetnom festivalu, u Češkoj, Slovačkoj, Bugarskoj i Italiji. Postavio je 279 dramskih i opernih djela. Utemeljitelj Akademije za kazališnu umjetnost u Zagrebu (1950.) i jedan od osnivača Zagrebačkoga dramskoga kazališta (1953., danas Dramsko kazalište "Gavella"). Redoviti član JAZU bio je od 1961. godine. Estetičke probleme glumčeva stvaranja analizirao je u Krležinu časopisu Danas (1934.), postulirajući bit glume kao "suigru" između glumca i gledatelja, fundiranu u psihološkoj "višesložnosti glumčeve ličnosti". Od 1950. objavio je niz studija i eseja o hrvatskim dramatičarima i pjesnicima (M. Držić, I. Mažuranić, A. Šenoa, I. Vojnović i posebice M. Krleža), "književnih portreta" (D. Boranić, M. Kombol, Lj. Babić), sabranih u knjizi Književnost i kazalište (1971.), te nastavio istraživanja o "estetici kazališta i glume" objavljena pod naslovom Glumac i kazalište (1967.). Metodom suvremene teatrološke estetike i sociologije raspravljao o stilskim obilježjima hrvatskoga glumišta i njegovu odnosu prema njegovu "kazališnom susjedstvu", što je posebice došlo do izražaja u knjizi Hrvatsko glumište (1953.).

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1885-1962 g.

Functions:

Redatelj, teatrolog i kazališni pedagog

Title:

Ivanišević, Drago

Person type:

Osoba

History:

Drago Ivanišević (10.02.1907. - 01.06.1981.), hrvatski književnik. Diplomirao je francuski jezik i komparativnu književnost 1930. na Filozofskom fakultetu u Beogradu, a doktorirao 1931. u Padovi radom o Danteu. Kao gimnazijski profesor radio je u Zagrebu i Karlovcu; 1939. postao upraviteljem Glumačke škole HNK-a u Zagrebu. Od 1944. u partizanskom pokretu; upravitelj Centralne kazališne družine pri ZAVNOH-u, a nakon II. svjetskog rata u Zagrebu ravnatelj Zemaljske glumačke škole 1945–49., profesor na Akademiji za kazališnu umjetnost 1950–59., tajnik Društva književnika Hrvatske 1960–63. i glavni urednik u Nakladnom zavodu Znanje 1965–67. Uređivao je časopis Teatar.

Place:

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Karlovac (KARLOVAC)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1907-1981 g.

Functions:

Književnik

Title:

Stanišić, Vladimir

Person type:

Osoba

History:

Vladimir Stanišić (1943. -), fotoamater, fotoreporter, elektrotehničar. Rođen je u obitelji krznara i sportaša Đorđa Stanišića u Beogradu. Školovao se za elektrotehničara i cijeli radni vijek provodi u poduzeću Minel Dinamo na remontu transformatora (sve do mirovine 2004.). Otac mu je bio fotoamater pa i on od sredine 1960-ih postaje pasionirani fotograf. Djelovat će kao fotoamater u Centralnom klubu Doma JNA (poslije Vojske Jugoslavije / Vojske Srbije) u Beogradu. Najviše će se baviti sportskom fotografijom, a snimao je (i dalje snima) svakodnevicu i portrete/aktove. Od 1973. svoje fotografije objavljuje u novinskom tisku. Prva je objavljena u „Ekspresu“, i to s hokejaške utakmice „Partizan – Crvena zvezda“. Najviše fotografija, više od dva desetljeća, objavio je u „Zvezdinoj reviji“ (bio je pasionirani navijač tog kluba), a objavljivao je i u „Ženi“, „Reporteru“, „Dugi“, „Startu“, „Erotskom dodiru“, „Eureki“, „Ilustrovanoj politici“... Godine 1995. u Centralnom klubu Vojske Jugoslavije (Beograd) priredio je retrospektivnu izložbu fotografija, a to mu je i jedina izložba u karijeri fotoamatera. U umirovljeničkim danima i dalje snima. Fotokroničar je beogradske Zetske ulice (u kojoj se rodio i u kojoj je dugo godina živio) i nudističke plaže Ade Ciganlije u Beogradu. Bio je i filmski statist („Sibirska Ledi Magbet“ 1962.; „Parada“ 2011...)

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1943 g.

Person organization:

Otac Đorđe Stanišić,
Sin Đorđe Stanišić,
Bratić Branislav Popović Tabla, novinar i hokejaš (1947.-20212.).

Functions:

Fotoamater, fotoreporter, elektrotehničar.

Title:

Laurenčić, Jozo

Person type:

Osoba

History:

Jozo Laurenčić (15.02.1905. - 20.10.1961.), hrvatski glumac i redatelj. Godine 1924. završio Glumačku školu u Zagrebu, gdje je od 1926. bio angažiran u HNK-u. Tijekom rata bio je član partizanskih kazališnih družina, a 1947. prešao je u Jugoslovensko dramsko pozorište u Beogradu. Autor je jednočinke Marinko Reful, praizvedene 1945. u Zagrebu. Glumio je i na filmu (V. Afrić, Slavica, 1947.; Š. Šimatović, Kameni horizonti, 1953.; V. Pogačić, Veliki i mali, 1956.).

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1905-1961 g.

Functions:

Glumac i redatelj.

VIAF person:

305506616

Title:

Pleša, Branko

Person type:

Osoba

History:

Branko Pleša (06.03.1926. - 09.06.2001.), srpski glumac.

Glumačku školu završio u Zagrebu, a Akademiju za pozorišnu umetnost u Beogradu (1952.). U Zagrebu nastupao u HNK-u (1945–46.), potom u splitskome HNK-u (1946–47.), a od 1947. u Jugoslovenskome dramskom pozorištu u Beogradu. Glumio u filmovima (Daleko je sunce Radoša Novakovića, 1953.; Pre istine Vojislava Rakonjca, 1968.; Bablje ljeto N. Tanhofer, 1970.), bavio se režijom, objavio teatrološku knjigu Boje praznine (1990.) i dramu Ljubav u Veneciji (2000.).

Place:

Beograd

Split

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1926-2001 g.

Functions:

Glumac.

VIAF person:

43630514

Title:

Marković, Goran

Person type:

Osoba

History:

Goran Marković (24.07.1946.), srpski književnik, filmski redatelj, scenarist i glumac.

Diplomirao je filmsku režiju u Pragu 1970. godine. Godine 1977. režira prvi cjelovečernji film Specijalno vaspitanje. Slijede socijalno orijentirani filmovi Nacionalna klasa (1979.), Majstori, majstori (1980.), film katastrofa Variola vera (1982.), te Tajvanska kanasta (1985.). Godine 1987. režira po većini kritičara njegov najbolji film Već viđeno (Déjà vu) koji osvaja Veliku Zlatnu arenu u Puli. Slijede režije filmova Sabirni centar (1989.), Tito i ja (1992.) i Urnebesna tragedija (1995.). Nakon nekoliko dokumentarnih filmova snima dramu Kordon (2002.), dramu Turneja (2008.) i komediju Falsifikator (2013.). Biografska drama Slepí putnik na brodu ludaka (2016.) snimljena za televiziju mu je trenutno posljednji film. Glumio u cjelovečernjim filmovima Nedjelja Lordana Zafranovića i Lepe žene prolaze kroz grad Želimira Žilnika te u kratkom igranom filmu Apotekarica Srđana Karanovića. Od 1978. predaje na odsjeku režije Fakulteta dramskih umetnosti u Beogradu.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1946 g.

Functions:

Redatelj, scenarist i književnik.

VIAF person:

16884566

Title:

Samardžić, Ljubiša

Person type:

Osoba

History:

Ljubiša Samardžić (19.11.1936. - 08.09.2017.), srpski filmski glumac. Studirao glumu u Beogradu, na filmu debitirao 1961. godine. Široku je popularnost stekao ulogama tzv. momka iz susjedstva u komedijama (npr. Prekobrojna, 1962., B. Bauera i Moj tata na određeno vreme, 1982., Milana Jelića) te u akcijskim ratnim filmovima, npr. Bitka na Neretvi (1969.) V. Bulajića, Partizanska eskadrila (1979.) Hajrudina Krvavca. Sugestivne je interpretacije ostvario u psihološkim filmovima P. Đorđevića (Devojka, 1965.; San, 1966.; Jutro, 1967., nagrada na festivalu u Veneciji; Podne, 1968.). Zlatne arene za glavnu ulogu na festivalu u Puli dobio je 1973. za filmove Bombaši Predraga Golubovića i Predstava Hamleta u selu Mrduša Donja K. Papića, 1980. za Rad na određeno vreme M. Jelića i 1982. za film Savamala Živorada Mitrovića. Od sredine 1990-ih s uspjehom se posvetio režiji drama: Nebeska udica (1999.), Nataša (2001.), Ledina (2003.).

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1936-2017 g.

Functions:

Glumac.

VIAF person:

95032754

Title:

Bartulica, Milostislav

Person type:

Osoba

History:

Milostislav Bartulica (Kotor, 06.05.1893. - Zagreb, 20.01.1984), publicist i književnik.

Osnovnu školu i gimnaziju završio u Kotoru, pravo studirao u Grazu (1912.), književnost u Beogradu (1913./1914.), francuski jezik u Ženevi. Početkom 1913. s Tinom Ujevićem pokrenuo list "Ujedinjenje", gdje je objavljivao protudržavne članke, zbog čega je bio uhićen i zajedno s Ujevićem osuđen na zatvor u kojem je proveo četiri mjeseca. Godine 1913. emigrirao u Beograd, 1914. ušao u redove srpske vojske kao dragovoljac, pristupio Jugoslavenskom odboru u Nišu i zajedno sa Stevanom Galogažom i Vladislavom Fabijančićem (1915.) pokrenuo list "Jugoslavenski glasnik". Put srpske vojske s kojom se povlačio kroz Albaniju (1915.) opisao je u knjizi "Raspeće Srbije" (1917.). Sljedeće je godine otišao u srpski Pressbureau u Ženevu, a odatle u Antofagastu na poziv organizacije Jugoslavenska narodna obrana. Od 1916. do 1919. urednik lista "Jugoslavenska država" u Čileu. Nakon rata (1919.) vratio se u Zagreb, sljedeće godine izabran za tajnika Organizacije iseljenika u Zagrebu (do 1940.). Nakon ubojstva S. Radića prestao se baviti političkom publicistikom i posvetio se iseljeničkim problemima.

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Ženeva

Antofagasta

Beograd

Graz

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1893-1984 g.

Functions:

Publicist i književnik. Predavatelj gradiva.

VIAF person:

305528175

Title:

Zlatić, Savo

Person type:

Osoba

History:

Savo Zlatić (Lanišće u Istri, 12.07.1912. - Zagreb, 08.12.2007.), liječnik i politički djelatnik.

Gimnaziju završio u Zagrebu, a Medicinski fakultet upisao 1930. godine. Tijekom studija posvetio se aktivnom djelovanju u komunističkom pokretu, zbog čega je 1935. uhićen i poslan na odsluženje kazne u Sremsku Mitrovicu. Tri godine poslije, nakon puštanja iz zatvora, ponovno se povezao s članovima Partije, ilegalno djelujući u Stranci radnog naroda po direktivi Josipa Broza. Kroz cijelo to vrijeme nastavio je studirati, te je 1940. promoviran u doktora medicine. U srpnju 1941. sudjelovao u neuspjelom oslobađanju komunista iz kerestinečkog logora. Nakon toga, kao liječnik i politički djelatnik, poslan je na Kordun.

Kao prvi partizanski liječnik, zajedno s Jakovom Kranjčevićem Bradom, podigao je prvu poznatu partizansku bolnicu na Petrovoj Gori.

Bio je član ZAVNOH-a od njegova osnivanja i sudionik svih sjednica. Po završetku rata bio je član delegacije za razgraničenje Italije i Jugoslavije u Istri (Mirovna konferencija u Parizu, 1946), član Politbiroa Centralnog komiteta KPH, a jedno vrijeme je obnašao dužnost ministra industrije u tadašnjoj hrvatskoj vladi. Tijekom 1946. imenovan je političkim predstavnikom CK KPJ u Albaniji. Po povratku 1948. imenovan je ministrom lake industrije u jugoslavenskoj vladi. Rezolucijom Informbiroa 1949. optužen za izdaju i poslan na Goli otok. Nakon potpisivanja "pokajničke" izjave 1951. vratio se u Zagreb i započeo svoj dugogodišnji medicinski i farmakološki rad. Bio je na čelu Centra za lijekove Hrvatske te glavni urednik časopisa "Pharmaca". Jedan je od najzaslužnijih stručnjaka za razvoj nove medicinske grane u tadašnjoj Jugoslaviji, odnosno Hrvatskoj - kliničke farmakologije.

Place:

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1912-2007 g.

Functions:

Liječnik i politički djelatnik.

VIAF person:

66236513

Title:

Radić, Stjepan

Person type:

Osoba

History:

Stjepan Radić (Trebarjevo Desno, 11.06.1871. - Zagreb, 08.08.1928.), hrvatski političar.

Zbog političke aktivnosti dva puta prekidao školovanje, a iz istog je razloga maturu polagao privatno u Karlovcu. God. 1891. upisao se na zagrebački Pravni fakultet, ali je dvije godine kasnije izbačen i osuđen na četiri mjeseca zatvora zbog javnog napada na bana K. Hédervárya. Studij nastavio 1894. u Pragu, gdje je još potkraj iste godine zbog sukoba s policijom kažnjen izgonom. Nakon što je kratko vrijeme studirao u Budimpešti, vratio se u Zagreb. God. 1895. kažnjen sa šest mjeseci zatvora kao jedan od organizatora studentskih demonstracija prilikom posjeta Franje Josipa Zagrebu, na kojima je došlo do spaljivanja mađarske zastave. U Pragu, vrativši se s drugog putovanja u Rusiju, 1897. pokrenuo Hrvatsku misao kao organ napredne omladine. Od kraja 1897. do 1899. studirao na Visokoj školi političkih nauka u Parizu, koju je završio kao najbolji student s diplomskom radnjom *La Croatie actuelle et les Slaves du Sud*. Nakon što je po drugi puta istjeran iz Češke (1900.), nastanio se u Zemunu živeći od publicističke djelatnosti u različitim domaćim i stranim listovima. Godine 1902. trajno se nastanio u Zagrebu, postao tajnikom ujedinjene opozicije i ponovno pokrenuo mjesečnik Hrvatska misao. Iste je godine objavio brošuru pod nazivom Najjača stranka u Hrvatskoj, u kojoj je promicao ideju organiziranja hrvatskog seljaštva. Zajedno s bratom Antunom u prosincu 1904., osnovao Hrvatsku pučku seljačku stranku (HPSS). Usporedo s političkim djelovanjem i vođenjem HPSS-a, radio na tiskanju svojih djela: *Savremena Evropa* (1906.), *Financijska znanost* (1908.), *Češki narod na početku 20. st.* (1908.) i dr. Uređivao je i stranačko glasilo *Dom*. Suprotstavio se politici novog kursa predlažući preobrazbu Habsburške Monarhije u Podunavski savez država, u kojemu bi Hrvatska bila jedno od pet državnih područja saveza, a na temelju svoje povijesne tradicije, narodnog gospodarstva i kulture. U Hrvatski sabor prvi puta izabran 1908. u izbornom kotaru Ludbreg. Za Cuvajeva komesarijata ponovno zatvoren (1911. - 1912.). Tijekom Prvog svjetskog rata isprva branio austrougarsku ratnu koncepciju, ali 1917. promijenio je stav. Kao član Središnjeg odbora Narodnog vijeća SHS protivio se prijedlozima o načinu ujedinjenja s Kraljevinom Srbijom i Crnom Gorom. Zalagao se za poštivanje prava hrvatskog naroda na samoopredjeljenje i stvaranje neutralne hrvatske seljačke republike. Zbog nepriznavanja Kraljevine SHS, od ožujka 1919. do veljače 1920., boravio u zatvoru. Tri godine kasnije, krenuo na put u inozemstvo radi stjecanja vanjske potpore hrvatskim zahtjevima. Prilikom posjete Sovjetskom savezu (1924.), učlanio Hrvatsku republikansku seljačku stranku (HRSS) u Seljačku internacionalu. Sljedeće je godine Radić nakon izbora na kojima je Seljačka stranka dokazala svoju snagu, učinio politički zaokret. HSS je priznao dinastiju i Vidovdanski ustav, pa je u novostvorenoj Pašićevoj vladi, Radić preuzeo mjesto ministra prosvjete. Godine 1927. cijeli je HSS istupio iz vlade zbog neslaganja s politikom radikala. Iste godine zajedno sa S. Pribičevićem stvorio Seljačko-demokratsku koaliciju koja se borila protiv unitarizma i Vidovdanskog ustava. Za vrijeme zasjedanja Narodne skupštine 20.06.1928., zastupnik Radikalne stranke Puniša Račić usmrtio je Pavla Radića i Đuru Basaričeka, a teško ranio Stjepana Radića, koji je od posljedica atentata preminuo 08.08.1928. u Zagrebu.

Place:

Budimpešta

Prag

Zemun

Pariz

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:
fizička osoba

Language:
Hrvatski

Writings:
Latinica

Time of action:
1871-1928 g.

Functions:
Političar.

VIAF person:
2510555

Title:

Radić, Pavle

Person type:

Osoba

History:

Pavle Radić (Trebarjevo Desno, 10.01.1880. - Beograd, 20.06.1928.), hrvatski političar i gospodarstvenik. Gimnaziju pohađao u Zagrebu, a Trgovačku školu u Pragu, na kojoj je poslije završenog školovanja ostao još dvije godine kao pomoćni učitelj. Vrativši se u Hrvatsku stupio u bankarsku službu u kojoj je proveo petnaest godina. Radio u Ogulinu, Slunju i Brinju. U politički život ušao uz strica Stjepana te je bio članom vodstva Seljačke stranke. Za narodnog zastupnika biran 1923., 1925. i 1927. U vrijeme odsutnosti Stjepana Radića (boravak u inozemstvu, zatvor) zamjenjivao ga je u vodstvu stranke, pa je 27.03.1925., kada je HSS došao pod udar "Obznane", u Narodnoj skupštini pročitao izjavu, kojom je HSS priznao Monarhiju, centralistički Vidovdanski ustav i tadašnji državni poredak. Pored toga, bio je i glavni predstavnik stranke u pregovorima s dvorom i Radikalnom strankom. Nakon sporazuma s Radikalima, kojim je HSS ušao u Vladu, postao je ministar agrarne reforme (1925. - 1926.). Na izborima 1927. godine, ponovno izabran za narodnog zastupnika. Ubijen u Narodnoj skupštini u Beogradu prilikom atentata Puniše Račića na Stjepana Radića.

Place:

Beograd

Brinje (BRINJE)

Ogulin

Slunj (SLUNJ)

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1880-1928 g.

Functions:

Političar.

VIAF person:

22945810

Title:

Brnobić Humski, Josip

Person type:

Osoba

History:

Muzički pedagog, dirigent i skladatelj Josip Brnobić rođen je u Brnobićima kod Huma 5.11.1894. Po završetku talijanske osnovne škole i jednogodišnje pripravnice, maturira 1913. na Hrvatskoj gimnaziji u Pazinu. Od 1913. radi kao pomoćni učitelj na osnovnim školama u Pazinu i Čepiću, a 1916. polaže ispit zrelosti za pučke škole na Učiteljskoj školi u Kastvu. Školske 1918/1919. imenovan je na mjesto učitelja pjevanja na Hrvatskoj gimnaziji u Pazinu. Tijekom službovanja u Pazinu angažirano sudjeluje u djelatnostima Hrvatske čitaonice u Pazinu, te radi kao tajnik Odbora za promicanje učiteljskih interesa za Istru. Od 1920. do 1923. studira na Muzičkom konzervatoriju u Ljubljani. Po završetku studija preuzima mjesto dirigenta (1924-1928) pjevačkog društva „Slavec“ i radi kao muzički pedagog u gimnazijama u Ljubljani (1924-1928), Bihaću (1928-1929), Skopju (1930-1938), gdje usporedno vodi pjevačko društvo „Vardar“ i „Mokranjac“, Beogradu (1938-1942) i Vršcu (1942-1951), gdje radi na Učiteljskoj školi te utemeljuje osnovnu glazbenu školu i pjevački zbor „Žarko Zrenjanin“. Od 1951. do umirovljenja 1960. obavlja dužnost direktora glazbene škole u Rijeci, te ravna zborom „Jedinstvo“. Umro je u Rijeci 1984. godine.

Svoje glazbeno i pedagoško iskustvo objavio je 1938. godine u udžbeniku za I. i II. razred srednjih škola „Teoretsko-praktična škola pjevanja“, koji je bio u službenoj uporabi do 1946. godine. Tijekom obrazovanja i kasnije karijere bavi se skladanjem. Nakon prvijenca „Oblaček“, napisanog u Pazinu tijekom školovanja 1913., komponirao je tridesetak skladbi za soliste, zborove i orkestar te liturgijsko izvođenje, te glazbeni kazališni komad namijenjen djeci „Pingvini“.

Place:

Pazin

Ljubljana

Bihać

Skoplje (Makedonija)

Beograd

Vršac

Rijeka

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

05.11.1894.

Title:

Supek, Rudi

Person type:

Osoba

History:

Rudi Supek (Zagreb, 08.04.1913. - Zagreb, 02.01.1993.), sociolog, psiholog i filozof.

U Zagrebu je završio 2. mušku realnu gimnaziju. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu upisao je filozofsku grupu predmeta te diplomirao 1937. godine. Nakon odsluženja vojnog roka odlazi 1939. u Pariz na studij psihologije, gdje dobiva stipendiju francuske vlade. Diplomirao je 1940. na Institutu za psihologiju Sveučilišta u Parizu, te je iste godine stekao diplomu Instituta National de l' Orientation professionnelle. U Parizu se povezoao s Borisom Kidričem i Komunističkom partijom Jugoslavije (KPJ). Nakon hapšenja, u siječnju 1944., zatočen je u nacističkom koncentracijskom logoru Buchenwald. Kao predstavnik jugoslavenskih interniraca bio je član ilegalnog Međunarodnog logorskog odbora. Kroz dva mjeseca nakon oslobođenja logora tamo uređuje list "Naš glas".

Nakon što je predao doktorsku disertaciju na Sorbonni, vraća se 1950. u Zagreb i biva izabran za predavača na Katedri za psihologiju Filozofskog fakulteta. Doktorirao je 1952. u Zagrebu, a slijedeće godine i u Parizu. Habilitacijsku radnju obranio je 1955. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Iduće godine imenovan je docentom za područje socijalne i kliničke psihologije. Također je predavao psihologiju na Akademiji dramskih umjetnosti u Zagrebu. Ostavku na Filozofskom fakultetu daje 1957. godine. Bio je jedan od osnivača i glavni urednik časopisa za teoriju društvenih i prirodnih znanosti "Pogledi" (1952. - 1954.) koji je Partija zabranila. U listopadu 1958. izabran je za višeg znanstvenog suradnika na Institutu društvenih nauka Sveučilišta u Beogradu.

U listopadu 1960. izabran je za izvanrednog profesora na novoosnovanoj katedri za sociologiju Odsjeka za filozofiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Tamo je 1963. osnovao Odsjek za sociologiju, gdje je 1967. izabran za redovnog profesora. Radio je na osnivanju Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu, gdje je 1962/63. predavao metode istraživanja. Jedan je od osnivača Instituta za društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu, gdje je bio predstojnik Odjela za sociološka istraživanja, te je organizirao i predavao na prvom postdiplomskom studiju sociologije u Zagrebu. Predavao je na mnogim sveučilištima u Europi i Americi, učestvovao na brojnim znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu. U školskoj godini 1969/70. predavao je na Sveučilištu Columbia u New Yorku.

U raznim vremenskim razdobljima bio je dva puta predsjednik Sociološkog društva Hrvatske i Jugoslavenskog udruženja za sociologiju. Početkom 1970-ih predsjedavao je Inicijalnom zajednicom za sociologiju Sveučilišta u Zagrebu. Bio je član Međunarodnog sociološkog udruženja (ISA). Tu je potaknuo osnivanje grupe za istraživanje participacije, radničke kontrole i samoupravljanja koja je 1978. priznata kao stalni istraživački odbor ISA. Bio je član Međunarodnog udruženja sociologa francuskog jezika (AISLF), te jedan od osnivača Međunarodnog centra za dokumentaciju i istraživanje samoupravljanja u Parizu 1977. (CICRA).

Jedan je od osnivača i predsjednik Korčulanske ljetne škole (Korčula, 1963. - 1974.) koja je okupljala filozofe i sociologe iz cijelog svijeta. Zbog političkih pritisaka, nakon 1974., dolazi do ukinuća financijskih sredstava. Zajedno s Eugenom Pusićem osnovao je 1971. interdisciplinarnu studijsku grupu Čovjek i sistem u okviru projekta Globalni društveni sistem, najprije na Institutu za društvena istraživanja, a potom na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Biblioteka Čovjek i sistem izdala je u razdoblju 1975. do 1980. sedam knjiga.

Supek je bio jedan od inicijatora Prve međunarodne konferencije za participaciju, radničku kontrolu i samoupravljanje održanu 1974. u Dubrovniku, kao i Druge, održane u Parizu 1977. godine. Jedan je od osnivača i glavnih urednika časopisa Sociologija (1959. - 1961.), prvog časopisa za sociologiju, socijalnu psihologiju i socijalnu antropologiju u Jugoslaviji, kao i časopisa Praxis (1964. - 1974.), koji je bio ugašen. Bio je član redakcije časopisa Praxis International od njegova osnivanja 1981.

do svoje smrti 1993. godine.

Bio je urednik i pisac predgovora biblioteke Antropos u izdavačkoj kući Naprijed. Napisao je preko dvadeset knjiga iz područja psihologije, sociologije i filozofije, te brojne znanstvene i stručne radove. Radovi su mu prevedeni na engleski, njemački, talijanski, češki, hebrejski i japanski jezik.

Nagrade: nagrada Matice hrvatske (1958.), Božidar Adžija (1968.), počasni doktorat Sveučilišta u Uppsali, Švedska (1976.), francuski orden Commandeur de l'ordre des Arts et des Lettres (1984.), odličje predsjednika Republike Francuske Officier de la Legion d'honneur (1989.), njemačko DDR odličje Kämpfer gegen Faschismus.

Place:

Beograd

New York (New York)

Beč (Austrija)

Crikvenica

Dubrovnik

Sarajevo

Split

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1913-1993 g.

Functions:

Sociolog, psiholog i filozof.

VIAF person:

79071557

Title:

Čukić, Vera

Person type:

Osoba

History:

Vera Čukić (16.12.1938.), glumica.

Diplomirala glumu na Akademiji za pozorište, film, radio i televiziju. Od 1963. u Ateljeu 212 u Beogradu, 1967–71. članica Narodnog pozorišta u Beogradu, zatim slobodna umjetnica, pa ponovno, od 1974., u istom kazalištu, gostujući povremeno i u Ateljeu 212. Na filmu je debitirala 1958. (Kroz granje nebo S. Jankovića). Vrlo zapažena bila je i u Golom čoviku (O. Gluščević, 1968.) te u filmu Imam dvije mame i dva tate (K. Golik, 1968.).

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1938 g.

Functions:

Glumica.

VIAF person:

31962814

Title:

Škrinjar, Nada

Person type:

Osoba

History:

Nada Škrinjar (23.02.1923. - 05.04.1999.), glumica. Debitirala je 1942. u narodnom kazalištu u Sarajevu, gdje se osobito istaknula kao Nina u Kralju na Betajnovi Ivana Cankara. Od 1950. do umirovljenja 1977. bila je članica ansambla Narodnog pozorišta u Beogradu. Hvaljena zbog otmjene pojave i skladnih gestâ, okušala se i na filmu, mahom u srpskim produkcijama (prva joj je filmska uloga ona naslovna u tada neprikazanome filmu Majka Katina Nikole Popovića, 1949.). Na filmskom festivalu u Puli nagrađena je trećom nagradom za kreaciju, obilježenu prigušenim grčem, lika razočarane pijanistice u Koncertu (1954.) Branka Belana. Veće je uloge ostvarila i u hrvatsko-talijanskom filmu Cesta duga godinu dana (La strada lunga un anno, 1958.) Giuseppea de Santisa te trileru Osma vrata (1959.) Nikole Tanhofer. Ostali važniji filmovi: Crveni cvet (Gustav Gavrin, 1950.), Pogon B (Vojislav Nanović, 1958.), Kroz granje nebo (Stole Janković, 1958.).

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1923-1999 g.

Functions:

Glumica.

Title:

Dravić, Milena

Person type:

Osoba

History:

Milena Dravić (05.10.1940. - 14.10.2018.), srpska glumica. Na filmu počela glumiti 1959. (Vrata ostaju otvorena, F. Čáp). Ostvarila više od 50 glavnih uloga širokoga glumačkog i tematskog raspona, najčešće u filmovima srpskih redatelja (npr. P. Đorđevića, D. Makavejeva, Ž. Pavlovića, G. Paskaljevića i dr.). Često nastupala u filmovima hrvatskih redatelja, glumeći katkad i na hrvatskom jeziku, npr. B. Bauera (Prekobrojna, 1962.; Zlatna arena u Puli), V. Bulajića (Kozara, 1962.; Bitka na Neretvi, 1969.), F. Hadžića (Službeni položaj, 1964.), K. Papića (Predstava Hamleta u selu Mrduša Donja, 1973.), A. Vrdoljaka (Deps, 1974.) i dr., među kojima se osobito ističe njezina uloga glavnog ženskog lika u filmu Rondo Z. Berkovića (1966.). Značajan međunarodni uspjeh postigla je sporednom ulogom u filmu Poseban tretman (1980.) G. Paskaljevića, za koju je nagrađena Zlatnom palmom u Cannesu.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1940-2018 g.

Functions:

Glumica

Title:

Bjenjaš, Jelena

Person type:

Osoba

History:

Jelena Bjenjaš (17.12.1924. - 04.01.2009.), filmska montažerka.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Time of action:

1924-2009 g.

Functions:

Filmska montažerka

Title:

Božović, Petar

Person type:

Osoba

History:

Petar Božović (22.05.1946.), srpski glumac. Studirao glumu na Akademiji za pozorište, film, radio i televiziju u Beogradu. Na filmu od 1967. godine. Glumio u Tajni Nikole Tesle (1980.) K. Papića, u filmovima Ž. Nikolića (Čudo neviđeno, 1984.; Lepota poroka, 1986.; U ime naroda, 1987.), po kojima je najpoznatiji, te u Večernjim zvonima (1986.) L. Zafranovića.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1946 g.

Functions:

Glumac

Title:

Karanović, Srđan

Person type:

Osoba

History:

Srđan Karanović (17.11.1945.), scenarist. Magistrirao je filmsku i TV režiju u Pragu 1970. godine. Režirao je više od sedamdeset dokumentarnih, kratkih igranih, namjenskih i reklamnih filmova. Djelujući na televiziji osobito se istaknuo TV-serijom u deset epizoda Grlom u jagode. Njegovi igrani filmovi Miris poljskog cveća (1978., Zlatna arena za režiju u Puli i nagrada filmske kritike u Cannesu), Petrijin venac (1980.), Nešto između (1982.), Jagode u grlu (1985.), Za sada bez naslova (1988.), Virdžina (1991.) prikazani su s velikim uspjehom na svim značajnim svjetskim festivalima i otkupljeni za prikazivanje u više od trideset zemalja svijeta.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1945 g.

Functions:

Scenarist

Title:

Banjac, Mira

Person type:

Osoba

History:

Mira Banjac (04.11.1929.), srpska glumica. Pripada prvoj generaciji glumaca koja je završila Pozorišnu školu u Novom Sadu. Nastupala je u kazalištima u Sremskoj Mitrovici, Banjoj Luci i Novom Sadu, a od 1970. član je Ateljea 212 u Beogradu. Osim u kazalištu, gdje je dobila niz priznanja, glumila je i u nizu televizijskih drama i serija te na filmu. Autorica je scenarija kratkometražnog filma Laku noć Šnjuka (Ž. Žilnik, 1967.). Dobitnica je dviju Sterijinih nagrada i Oktobarske nagrade Novog Sada.

Place:

Beograd

Novi Sad (Vojvodina)

Language:

Srpski

Time of action:

1929 g.

Functions:

Glumica

Title:

Tadić, Dušan

Person type:

Osoba

History:

Dušan Tadić (30.10.1929. - 30.08.2007.), srpski glumac. Suradivao je s poznatim jugoslavenskim redateljima kao što su Branko Bauer, Živojin Žika Pavlović, Zoran Čalić, Gojko Šipovac i Miomir Miki Stamenković. Sa redateljem Bauerom je snimio filmove Nikoletina Bursać (1964.) i Boško Buha (1978.), kao i istoimenu televizijsku seriju Boško Buha (1980.).

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1929-2007 g.

Functions:

Glumac

Title:

Felba, Dragomir

Person type:

Osoba

History:

Dragomir Felba (Skoplje, 07.07.1921. - 13.07.2006.), glumac. Studirao na tehničkom i pravnom fakultetu, da bi napokon upisao i 1950. završio Visoku filmsku školu u Beogradu. Glumački rad započinje u kazalištu – isprva kao amater, a onda i u angažmanu u kragujevačkom Narodnom pozorištu; od 1952. član je Jugoslovenskoga dramskog pozorišta u Beogradu, a od 1956. slobodan umjetnik. Filmsku karijeru otpočinje epizodom u Sofki (R. Novaković, 1948.). Djelujući na filmu 35 godina, Felba je ostvario više od 100 uloga, najčešće epizoda, u domaćim i koprodukcijskim filmovima. Često nastupa i na televiziji. Za svoj rad nagrađen je brojnim nagradama i priznanjima.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1921-2006 g.

Functions:

Glumac.

VIAF person:

169656747

Title:

Milosavljević, Vladica

Person type:

Osoba

History:

Vladislava-Vladica Milosavljević (08.07.1955), srpska glumica. Završila Fakultet dramskih umetnosti u Beogradu (1979.). Na filmu debitira 1980. glavnim ulogama (Dani od snova V. Gilića i Splav meduze K. Godine-Aćimovića). Posebno se ističe u filmovima Samo jednom se ljubi, 1981., R. Grlića, Pismo-glava, 1983., B. Čengića, Još ovaj put, 1983., D. Kresoje i Srećna nova 1949., 1986., S. Popova /Velika povelja na festivalu u Nišu. Također, ostvarila je vrlo uspješnu kazališnu karijeru, a nastupa i na televiziji.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1955 g.

Functions:

Glumica

Title:

Suvin, Miroslav

Person type:

Osoba

History:

Miroslav Suvin (Zagreb, 30.05.1899. - Zagreb 29.04.1994.), liječnik stomatolog.

Dr. Suvin je diplomirao medicinu u Beču, gdje se i specijalizirao na području stomatologije i psihoanalize. Od 1943. uključen je u rad saniteta NOB-a, a nakon II. svjetskog rata radio je na Vojnomedicinskoj akademiji u Beogradu. Po povratku u Zagreb 1951. osniva na Odontološkom odsjeku Medicinskog fakulteta Odjel za dentalnu protetiku, postavši njegovim prvim nastavnikom i predsjednikom. Osnivač je i prvi predstojnik Zavoda za stomatološku protetiku Stomatološkog fakulteta u Zagrebu, a od 1962. je i redoviti profesor na dotičnom fakultetu. Svojom djelatnošću je najzaslužniji za razvoj stomatološke protetike i fiksaciju djelomične zubne proteze. Autor je udžbenika Stomatološka protetika (1963.) te pokretač i glavni urednik Stomatološke biblioteke za praktičare (1965. - 1968.).

Place:

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1899-1994 g.

Functions:

Liječnik.

VIAF person:

40800880

Title:

Todorović, Bora

Person type:

Osoba

History:

Bora Todorović (05.11.1930. – 07.07.2014.), srpski glumac. Diplomirao je glumu na beogradskoj Pozorišnoj akademiji 1956., nastupao u beogradskim kazalištima (Beogradsko dramsko pozorište, Atelje 212, Zvezdara teatar) te u zagrebačkom HNK-u. Na filmu intenzivnije glumio od kraja 1970-ih, najčešće likove s karikaturalnim i grotesknim crtama, spojem vanjske smirenosti i unutarnjih napetosti: Maratonci trče počasni krug (1982.) Slobodana Šijana, Balkan ekspres (1983.) Branka Baletića, Balkanski špijun (1984.) Dušana Kovačevića i Borisa Nikolića, Dom za vešanje (1988.) Emira Kusturice, Profesionalac (2003.) D. Kovačevića.

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Srpski

Time of action:

1930-2014 g.

Functions:

Glumac

Title:

Munitić, Ranko

Person type:

Osoba

History:

Ranko Munitić (03.04.1943. - 28.03.2009.), hrvatski i srpski filmski kritičar i teoretičar filma. Studirao povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a od 1972. živio u Beogradu. Od početka 1960-ih objavljuje mnogobrojne filmske kritike i eseje u časopisima diljem Jugoslavije te djeluje i kao dramaturg, scenarist, savjetnik za repertoar i član žirija u radu Zagreb filma, Animafesta, Croatia filma, Kino-saveza Hrvatske (danas Hrvatski filmski savez), Festivala jugoslavenskog igranog filma u Puli (danas Pulski filmski festival), Filmoteke 16 i dr. Najistaknutiji dio opusa posvetio je estetičkim razmatranjima o animaciji te o poetici Zagrebačke škole crtanog filma (O animaciji, 1973.; Uvod u estetiku kinematografske animacije, 1982.; Estetika animacije, 2007.), a ističu mu se i enciklopedijske knjige Fantastika na ekranu (I–II, 1971–73.), o znanstvenofantastičnom filmu te Alisa na putu kroz podzemlje i kroz svemir (1986.), o utjecaju Alise Lewisa Carrolla na popularnu kulturu. Važan kroničar i polemički izazovan kritičar jugoslavenskih republičkih kinematografija, svoje je tekstove s tog područja probrao u knjigama Te slatke filmske laže (1977.), Jugoslavenski filmski slučaj (1980.), Tucanje dinosaura (1984.), Ogledalo od hartije (1998.) i 14.444 kritičarska dana (2001). Od kraja 1980-ih pisao je na srpskome; u tom razdoblju objavljuje mnogobrojne knjige (npr. Srpski vek filma, 1999.; Pola veka animiranog filma u Srbiji, 1999; Filmska slika i stvarnost, 2009.), neke i posmrtno (Pitanje filmske kritike, 2012. Svedok epohe: sabrane TV kritike, 2018.).

Place:

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1943-2009 g.

Functions:

Scenarist, filmski kritičar

Title:

Sirišćević, Slavko

Person type:

Osoba

History:

Slavko Sirišćević (28.02.1894. - 11.08.1981.), hrvatski ekonomist. Diplomirao je ekonomiju na Ekonomsko-komercijalnoj visokoj školi u Beogradu 1941., a doktorirao pravo na Pravnom fakultetu u Splitu 1975. godine. Od 1920. do 1941. živio je u Beogradu, gdje je bio direktor niza poduzeća. Nakon II. svjetskog rata radio je u Upravi pomorstva i poduzeću Brodospas, predavao je ekonomiku pomorstva na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu. U istraživačkom se radu bavio proučavanjem jadranske privrede, turizma i pomorstva. Jedan od prvih hrvatskih ekonomista koji se bavio ekonomikom prijevoza i pitanjem morskih luka. Djela: Naše morske luke (1927.), Povijesni osvrti, prirodne ljepote i kulturno-umjetnička baština (1970.).

Place:

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1894-1981 g.

Functions:

Ekonomist i publicist

Title:

Belin, obitelj

Person type:

Obitelj

History:

Belin je bio jedan od odvjetaka prezimena Franković, koje se pojavljuje već u prvom poznatom popisu trpanjskih obitelji 1664. Prvi trag prezimena Belin javlja se u zapisima u drugoj polovici 18. st. Spominju Jurja Belina, koji se u popisu obitelji 1772. navodi kao glava obitelji Jurišić-Franković. U ovu obitelj se priženio za zeta Antun Balović (nekoć Zimić), oženivši Jurjevu kćerku Maru. Njihovi potomci će se još neko vrijeme potpisivati s prezimenom Franković, a isključivo kao Belin se pojavljuju u popisu 1863. kada se navode četiri obitelji u naselju Donje kuće, u kojemu su i njihovi preci prije živjeli. I danas Belini žive u Trpnju.

Place:

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Trpanj

Reminders:

Obiteljske veze: Obitelj Franković, Balović-Zimić, Agustinović, Šerko, Jerić, Nesanović, Radoš, Despot, Beso (Trpanj), Delić (Makarska)...

Time of action:

1664 g.

Person organization:

I.

Antun Balović-Zimić (?) – Margarita Jurišić-Franković (Ballo)
Sinovi: Jozo (1773. - 1848.) i Gašpar (1779.)

II.1.

a) Jozo Belin (1773. - 1848.) – Marija Agustinović
Sinovi: Frano (1811. - 13.7.1889.), Mato (1820. - 1894.), kćeri: Marija (1819. - 21.12.1891.), Mara (1820. - 22.7.1888.), Kate udana Senko Gatini (1816. - 1880.), Ane udana Vid

b) Mato Belin (26.9.1820. - 21.5.1894., I. brak) – Katarina Beso Matova (1824. - 26.12.1868.)
Sinovi: Josip (1847. - 1847.), Ivan (1854.), Mato (1860.), Antun (1862. - 1863.) i kćerke: Marija (1845. - 1846.), Filomena (1848. - 1849.), Mara (1850.) udana Agustinović, Marija (1852. - 1853.), Katarina (1857. - 1857.), Paula (1858. - 1858.)

c) Mato Belin (26.9.1820. - 21.5.1894., II. brak) – Marija Vlahović (19.11.1845. - 4.5.1920.)
Sin Božo (1878. - 1954.), kćerke Mara (1872. - 27.7.1895.), Kata (1876.) i Viktorija (1883. - 1944.)

d) Božo Belin (25.12.1878. - 25.5.1954.) – Doma Marini (1887. - 1955.)
Sin Mato, ribar (1923.), kći Marija (1921.)

II.2.

a) Gašpar Belin, posjednik (1779. - 1868.) i Marija Despot Matova (1779. - 24.4.1866.)
Sinovi: Antun (1809. - 1883.), Miho (1815.), Mato (1817.), pomorac Ivan (1823. - 1856.), kćerke: Frane (1804. - 18.3.1888.) udana Montana, Marija udana Keko

II.2.1.

Miho Belin, posjednik (1815. -?) – Katarina Radoš pk. Josipa (1815. -

30.4.1895.)

Sinovi: Gašpar (1848. - 1852.), Josip Dinko (1857.), kćerke: Margarita (1851. - 1851.), Kate (1852.) udana Mrčić, Marija (1859. - 1859.), Tereza (1860. - 1861.), Ane (1854.) i Frane (1863.)

II.2.2.

a) Antun Belin, trgovac (1809. - 28.8.1883.) – Marija Nesanović Jura Ivanova (1817. - 26.4.1878.)

Sinovi: Gašpar (1842. - 1852.), Antun (2.7.1849.), kćerke: Frane (1844. - 1852.), Tereza (1846. - 1848.), Ana (1851. - 1853.), Marija udana Ferri (-1899.)

b) Antun Belin Antunov (2.7.1849. - 29.11.1922.) – Katarina Nesanović Jerkova (1852. - 1878.)

Sinovi: Antun (1876.), Jerko (1877.), kćerka Marija (1875.) udana Šegedin

c) Antun Belin Antunov (2.7.1849. - 29.11.1922., II. brak) – Frane Jerić Jerkova (1860. - 8.1.1956.)

Sinovi: Ivan-Ivo (1891.), Josip (1883. - 1887.), Zvonimir (1886. - 1893.), kćerke: Frana udana Sukno, Zorka, Blaga (1893.) udana Svilokos (Koločep) i Danica (1895.)

d) Ivo (Trpanj 1891. - Zagreb 1975.) – ?

Kći Nina

II.2.3.

a) Mato Belin pk. Gašpara, ribar (1817. - 13.4.1868.) – Ana Šerko / Šerković (1818. - 27.1.1892.)

Sinovi: Franić (1846. - 1922.), Stjepan (1849.), Gašpar (1854., u Americi), Mato (1857. - 1861.), kćerke: Marija (1852.) udana Moretti (Cavtat), Frane (1859. - 1940.) udana Mrgudić (Mokalo) i Ane-Anica (1862. - 1936.) udana Montana

b) Frano Franić Belin, ribar (4.10.1846. - 31.1.1922.) – Marija Agustinović (19.9.1861. - 30.1.1923.)

Sinovi: Mato (u Americi), Ante (1881. - 1962.), Frano (u Americi), Marin (1883. - 1886.), kovač Gašpar (1888. - 1953.), kćerke: Ane udana Vlahović, Frane

c) Ante Belin Franić (25.8.1881. - 4.3.1962.) – Estera Delić (Makarska 1903. -?)

Kćerke: Marija Mimi (1931.) udana Vlasković (Solin) i Ankica (1933.) udana Vicelić (Pijavičino)

d) Gašpar Belin, kovač (Trpanj 11.2.1888. - Split 10.10.1953.) – Jerka Portolan Matova

sin Mato kovač (1927.), kćerke: Marija (1923.) i Tihana (1928.)

Functions:

Belini se u 18. st. spominju kao vlasnici srdelarskih mreža, a u 19. st. rade zaokret prema pomorstvu. Ante Belin 1850. naručuje gradnju peliga „S. Antonio“ (35 tona nosivosti) u Milni, a on sam je bio i njegov zapovjednik. Belini su bili vlasnici i posljednjeg trpanjskog jedrenjaka „Sv. Roko“ (u suvlasništvu s Antom Milinovićem-Ramom), koji je prodan 1920. Uz pomorstvo bila je usko vezana i trgovina. Spomenuti Ante Belin bio je vlasnik trgovačke tvrtke od 1856.

Dr. Ivo Belin (Trpanj 1891. - Zagreb 1975.) bio je istaknuti hrvatski ekonomist. Ekonomiju je studirao u Kölnu, Zürichu i Frankfurtu. U tom gradu je 1923. doktorirao s temom „Problemi pomorstva i pomorske politike u Austro-Ugarskoj“. Radio je kao bankovni činovnik i tajnik Zagrebačke burze za robu i vrjednute (1924. - 1945.), a od 1935. do 1941. obavlja dužnost viceguvernera Narodne banke u Beogradu. Bio je prvi nastavnik financija i financijske politike na Ekonomsko-komercijalnoj visokoj školi u Zagrebu (1925. - 1936.). Djelovao je i politički, kao istaknuti član Hrvatske seljačke strane u međuraću. U ratu radi u Zagrebu kao bankovni činovnik.

Godine 1945. uhićen i osuđen na 10 godina zatvora, no već 1946. ta je odluka suspendirana te je pušten na slobodu. Molbu za pomolovanje potpisali su gotovo svi trpanjski kućedomaćini. Od 1951. radi kao redaktor u Leksikografskome zavodu (sve do umirovljenja 1963.). Bio je i urednik u Pomorskoj enciklopediji. Bavio se uglavnom financijskom ekonomikom Jugoslavije te je objavio oko 700 članaka i rasprava iz područja ekonomije u međuraću. Objavio je i stotinjak članaka u stručnom časopisu Tekstil (1964. - 1975.). Autor je dvije knjige: „Problemi naše valute“ (Zagreb 1924.) i „Zvanične izjave o kreditnoj politici Narodne banke“ (Zagreb 1930.). Umro je 1975. u Zagrebu, a pokopan je u rodnom Trpnju za kojeg je puno lobirao 1930-ih. Njegovom zaslugom Trpanj je dobio vodovod i električnu centralu, ali i niz drugih infrastrukturnih zahvata.

Title:

Bogdanović, Mirjana

Person type:

Osoba

History:

Mirjana-Mira Bogdanović, (1945. -), sociologinja. Sociologiju studirala na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, gdje je i magistrirala. Doktorirala povijest na Državnom univerzitetu Groningen (RUG) u Nizozemskoj. Predavala sociologiju na Academie De Horst u Driebergenu (Nizozemska) i radila kao vanjska suradnica Međunarodnog instituta za socijalnu historiju (IISG) u Amsterdamu. Objavila knjige Naličje legende – Srpski radnički pokret 1903.-1914. (Zagreb 1989.), Konstante konvertitstva – Hod u mjestu od Đilasa do Đilasa (Beograd 2013.), Elitistički pasijans – Povijesni revizionizam Latinke Perović: O nemislicama, nedomislicama, dvomislicama i besmislicama (Beograd 2016.), te brojne studije i članke u međunarodnim stručnim časopisima. Prevodi s engleskog, njemačkog i nizozemskog jezika. Područja znanstvenog interesa su joj novija povijest Europe i regije, sociologija politike, problematika emancipacije u širokom smislu.

Place:

Beograd

Amsterdam

Person legal status:

fizička osoba

Time of action:

1945 g.

Title:

Roksandić, Drago

Person type:

Osoba

History:

Drago Roksandić (Petrinja, 12.01.1948.), povjesničar. Studirao filozofiju i sociologiju u Zagrebu (1966–67.), a povijest u Beogradu, gdje je 1975. diplomirao. Godine 1988. doktorirao u Zagrebu tezom *Vojna Hrvatska – La Croatie militaire: krajiško društvo u Francuskom Carstvu (1809. - 1813.)* (I–II, 1988.). Do 1989. bio je asistent na Filozofskom fakultetu u Beogradu, 1990–96. docent na katedri za svjetsku povijest Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, od 1997. izvanredni, a od 2003. redoviti profesor; od 2019. profesor emeritus. Osnivač je i jedan od voditelja međunarodnog istraživačkog projekta *Triplex Confinium* (1997.). Od 1995. do 2002. gostujući je profesor na Srednjoeuropskom sveučilištu u Budimpešti. Član je uredništva biblioteke *Clio Croatica*, pokretač biblioteka *Povijest i historija* (s I. Karamanom) i *Homines, tempora, loci*. Važnija djela: *Srbi u Hrvatskoj od 15. stoljeća do naših dana* (1991.), *Srpska i hrvatska povijest i "nova historija"* (1991.), *Protiv rata: prilozi povijesti iluzija* (1996.), *Triplex Confinium ili O granicama i regijama hrvatske povijesti: 1500. - 1800.* (2003.), *Etnos, konfesija, tolerancija* (2004.), *Kultura hrvatskog antifašizma* (koautorica Vlatka Filipčić Maligec, 2016.), *Iluzije slobode: ogledi o Vladanu Desnici* (2017.), *Čovjek i prostor, čovjek u okolišu: ekohistorijski ogledi* (2018.), *Historiografija u tranziciji* (2018.).

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Beograd

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1948 g.

Functions:

Povjesničar.
Predavatelj gradiva.

VIAF person:

22191888

Title:

Mesić, Marko

Person type:

Osoba

History:

Marko Mesić (30.09.1901. - 09.02.1982.), vojnik i časnik.

Završio časničke škole Kraljevine Jugoslavije i Vojnu Akademiju u Beogradu kao topnički časnik. Služio je i napredovao kao časnik u vojsci Kraljevine Jugoslavije. Drugi svjetski rat ga nalazi u Nišu kao aktivnog topničkog pukovnika na granici s Bugarskom. Nakon kratkotrajnog Travanjskog rata i proglašenja NDH u proljeće 1941. pridružuje se Hrvatskom domobranstvu u Varaždinu. Nakon njemačkog napada na SSSR dodijeljen je na samom početku 369. pojačanoj pješačkoj pukovniji, jedinici vojske NDH koja se u sastavu 100. lake divizije njemačkog Wehrmachta borila protiv Sovjetske Crvene armije na istočnom bojištu. Cijela 369-a pukovnija pa i potpukovnik Mesić su ustvari formalno njemačka jedinica Wehrmachta s njemačkim vojnim oznakama i ustrojem jer NDH nije nikada bila priznata od SSSR-a. Odlikovan je za hrabrost nakon Harkovske bitke njemačkim željeznim križem prvog reda i višestruko pismeno pohvaljen i odlikovan od Hrvatske i Njemačke komande i osobno od generala Sanne-a zapovjednika 100. te lake divizije za topničko umijeće tokom napredovanja po Rusiji i kasnije Staljingradske bitke. Zapovjednik 369. pukovnije pukovnik Markulj je zbog iscrpljenosti/bolesti 7. srpnja 1942. vraćen natrag u Hrvatsku a Mesić ga privremeno zamjenjuje do dolaska Markuljevog nasljednika pukovnika Viktora Pavičića. U bitci za Staljingrad 369. pukovnija je pretrpjela teške gubitke i krajem siječnja 1943. nakon smjene i nerazjašnjenog nestanka pukovnika Pavičića, Mesić je postao njen posljednji zapovjednik. Nakon kapitulacije opkoljene njemačke 6. armije u Staljigradu, Mesić i nekoliko stotina (po njegovoj izjavi danoj 1948. oko 700) preostalih legionara 369. pukovnije su pali u rusko zarobljeništvo generala Vasiljeva.

Kako je u domovini Hrvatskoj potpukovnik Marko Mesić smatran mrtvim (kao i svi preostali legionari) posmrtno je od Poglavnika NDH odlikovan "Vojničkim redom željeznog trolista II stupnja s pravom na naslov viteza" (Hrvatski Narod br. 766/27 lipanj 1943 str 3) a već ranije od Nijemaca bio odlikovan "Željeznim križem prve klase". NDH Mesića posmrtno promiče u čin pukovnika NDH. od zapovjedništvom Marka Mesića je od Hrvata i ostalih Jugoslavena koji su zarobljeni u Njemačkoj vojsci ili su se našli u Rusiji tokom rata iz drugih razloga stvorena "1. jugoslavenska brigada" u SSSR-u koja je kasnije pripojena 4. jugoslavenskoj armiji i krajem 1944. prebačena na jugoslavenski (Srbija) front. Kada je u endehaškoj vojsci otkriveno od prebjega iz partizanskih redova bivših pripadnika 369. pukovnije da je proslavljeni pukovnik NDH i visoko odlikovani heroj i vitez Staljingrada postao časnik u Jugoslavenskoj partizanskoj vojsci, Mesićevo ime je brisano s popisa časnika Hrvatskih oružanih snaga, a sva NDH odlikovanja su mu oduzeta. Nakon kraja rata 1945. otpušten je iz JA i živio je kao vojni umirovljenik u Zagrebu. Nakon rezolucije Informbiroa je uhićen i optužen za suradnju sa sovjetskim obavještajnim službama. Oslobođen optužbi živio je u Zagrebu do smrti.

Place:

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:
1901-1982 g.

Functions:
Vojnik i časnik.

Title:

Šantić, Zdravko

Person type:

Osoba

History:

Zdravko Šantić (Kaštel-Štafilić kraj Splita, 11.01.1898. - Zagreb, 1976.), pravnik.

Školu pohađao u Splitu, studirao, diplomirao i stekao doktorat na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Specijalizirao agrarno zakonodavstvo u provođenju agrarne reforme na čemu je neprekidno radio 24 godine. Službu započeo 1922. kao sudski vježbenik kod okružnog suda u Splitu. Poslije radio kao sudac u Vrgorcu, Vrlici i Benkovcu (u Vrlici i Vrgorcu upravitelj suda), službovao u Ministarstvu za agrarnu reformu u Beogradu, te kao šef agrarnog ureda u Osijeku. Od 1937. do 1939. radio u Sarajevu (šef Agrarno-pravnog odsjeka kod Banske uprave Drinske banovine), nakon čega je premješten u Zagreb (referent u agrarnim poslovima za Dalmaciju i Bosansko-hercegovački agrar, za one kotare koji su pripadali Banskoj vladi u Zagrebu).

Za vrijeme NDH službenik u Ministarstvu seljačkog gospodarstva i prehrane, a zatim (do kraja rata) u Zavodu za kolonizaciju u Zagrebu. Od 1945. do 1948. radio u agrarno-pravnoj referadi Ministarstva poljoprivrede i šumarstva u Zagrebu, a od 1951. u Glavnoj upravi za poljoprivredu, također u Zagrebu. Osim agrarno-pravnim poslovima bavio se i sportom. Tako je u više navrata sudjelovao u raznim sportskim natjecanjima (u Sofiji, Budimpešti, Bukureštu, Milanu), a jedno je vrijeme bio i u upravi nogometnog kluba u Osijeku.

Place:

Split

Vrlika (Sinj)

Vrgorac

Benkovac (BENKOVAC)

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1898-1976 g.

Functions:

Pravnik.

Title:

Krklec, Gustav

Person type:

Osoba

History:

Gustav Krklec (23.06.1899. - 30.10.1977.), hrvatski književnik.

Započeo je studij poljoprivrede u Beču 1918., nakon jednoga semestra vratio se u Zagreb, priključio se književnom krugu mladih ekspresionista te s A. B. Šimićem i N. Milićevićem pokrenuo časopis Juriš (1919.). Kaneći studirati režiju, u Pragu je 1921. asistirao kod K. Čapeka, ali je ubrzo otišao u Beograd, gdje je ostao sve do rata. Nakon rata vratio se u Zagreb, bio urednik u nakladničkim kućama i časopisima, a zatim djelovao kao profesionalni pisac. Bio je predsjednik Matice hrvatske, predsjednik Društva književnika Hrvatske i Saveza književnika Jugoslavije. Od 1951. bio je redoviti član JAZU. Dobitnik je Nagrade "Vladimir Nazor" za životno djelo 1968. godine. Pisati je započeo 1915. objavivši u Koprivama kajkavsku humoresku. Prvu pjesmu (Put kroz noć) objavio je 1918. u Književnome jugu. Okušao se i u drami (dramska rapsodija Grobnica, 1919.) i prozi (Beskućnici: roman izgubljenog naraštaja, 1921.), pisao članke, polemizirao, a objavljivao je i prepjeve lirike s njemačkoga, ruskoga, mađarskoga, engleskoga, slovenskog i slovačkog jezika.

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Beograd

Prag

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Time of action:

1899-1977 g.

Functions:

Književnik.

VIAF person:

46799204